

JAARVERSLAG 2021

Inhoud

Inleiding	3
1. Profiel van de organisatie	4
1.1. Algemene gegevens	4
1.2. structuur van de organisatie	4
1.3. Kerngegevens	6
1.3.1. Missie & visie	6
1.3.2. Wonen	6
1.3.3. Werkgebieden	8
1.3.4. Ambulante begeleiding & logeren.....	9
1.4 Samenwerkingspartners	9
2. Bestuur, toezicht, bedrijfsvoering.....	11
2.1. Raad van Bestuur.....	11
2.2. Raad van Toezicht.....	11
2.3. bedrijfsvoering.....	14
2.3.1. P & C cyclus.....	14
2.3.2. Risico's	14
2.4. Medezeggenschap cliënten	15
2.4.1. Cliëntenraad	15
2.4.3. Huisavond	19
3. Beleid, inspanningen en resultaten 2021	20
3.1 Organisatie	21
3.1.1. Zorgcontractering	21
3.1.2. Kwaliteitssysteem	21
3.2 Medewerkers	22
3.2.1. Medewerkerstevredenheidsonderzoek / medewerkersmedezeggenschap	22
3.2.3. Deskundigheidsbevordering	23
3.3 Accommodatieontwikkeling	25
3.3.1 Bijlagen: Bijzonder Bieduinen bouwnieuwsbrieven	26

Inleiding

We startten 2021 met “alle hens aan dek” toen een corona uitbraak ons Titurel breed –op twee bewoners na - trof. Het was een overrompeling, die naast het vele werk zorgde voor een groot gevoel van verbinding en saamenhorigheid, een “samen kunnen we dit”-gevoel.

En dát was een perfecte basis voor een roerig jaar.

Met de voortvarende bouw van de twee huizen op het landgoed groeiden we naar: nieuwe bewonersgroepen, nieuw samengestelde medewerkersteams, een grotere organisatie. We verwelkomden acht nieuwe bewoners en – ondanks de uitdagingen op de arbeidsmarkt – startten 13 nieuwe medewerkers. Heel Titurel was in beweging.

In het najaar verhuisde een groot gedeelte van onze bewoners naar hun nieuwe huizen. Het monument kwam leeg te staan – het oude huis, de nieuwe huizen en hun (oud)bewoners: iedereen klaar voor de toekomst.

We kijken dan ook terug op een erg druk en intens jaar – waarin we, ondanks de nodige beperkingen vanwege covid19, met elkaar stil stonden bij elke mijlpaal die zich aandiende. We vierden de eerste paal van het huis Bieduinenhof, en het hoogste punt van de Cluse. Onze bewoners sloten het jaar af in hun nieuwe huis. Samen zijn we ontzettend trots op wat we in 2021 realiseerden.

Nu krijgen die groei en verandering de tijd om in te bedden – dat is onze blik vooruit. We consolideren de veranderingen van 2021 en bouwen verder in 2022: de oude villa wordt verbouwd en gerestaureerd, het werken in de werkgebieden wordt verder ontwikkeld, er komt tijd om onze mijlpalen – nu met iedereen om ons heen – te delen en te vieren.

Katrien Muylaert
Bestuurder

1. Profiel van de organisatie

1.1. ALGEMENE GEGEGEVENS

Naam	Stichting Titurel
Adres	Putseweg 44
Postcode	4645 RK
Plaats	Putte
Telefoonnummer	0164-602071
Inschrijving KvK	41083739
e-mailadres	info@titurel.nl
website	www.titurel.nl

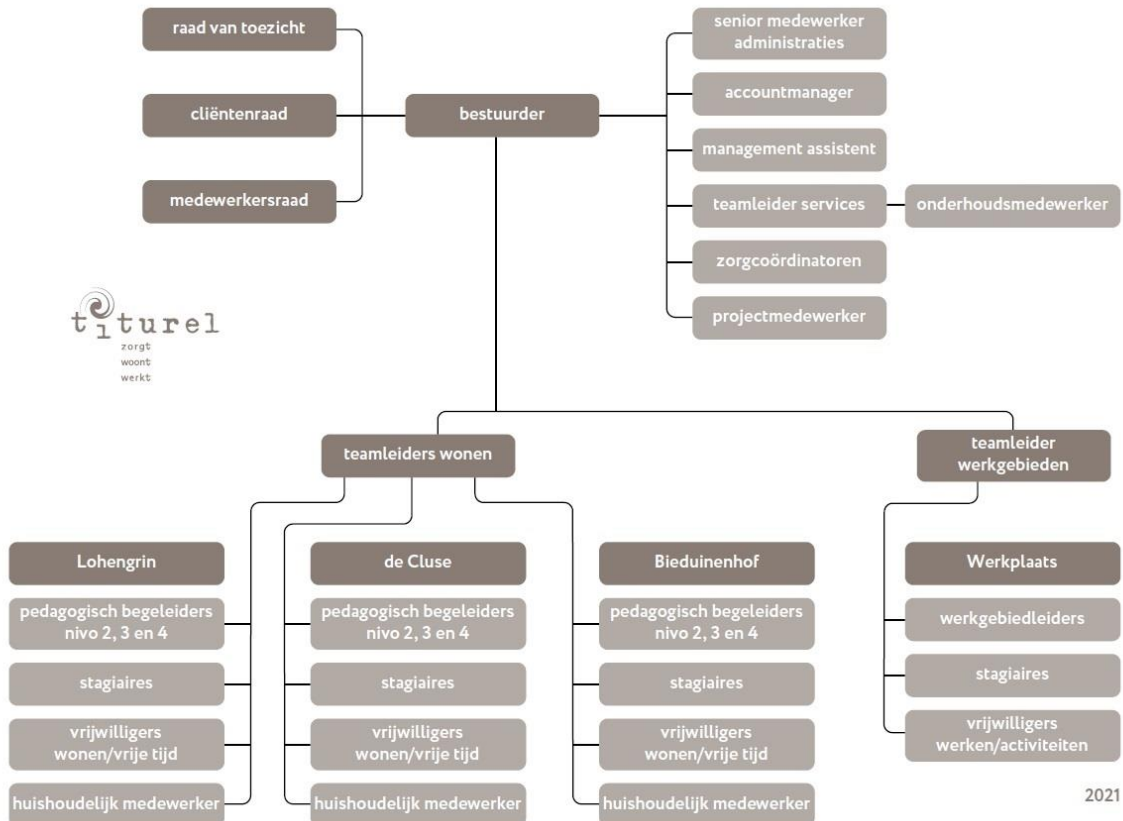
1.2. STRUCTUUR VAN DE ORGANISATIE

Juridische structuur

Titurel is een stichting die ten doel heeft mensen te begeleiden bij het volwaardig participeren in de samenleving, vanuit een veilige en stimulerende leef- en werkomgeving.

Besturingsmodel

Titurel is een stichting met een Raad van Toezicht en een eenkoppige Raad van Bestuur die optreedt als directeur/bestuurder.

Overzicht van functies/Fte

Functie	Gemiddeld FTE	Aantal medewerkers*
Bestuurder	1,00	1
Accountmanager	0,17	2
Teamleider services, preventiemedewerker, AVG-functionaris	1,00	1
Financieel medewerker	0,83	1
Management assistent	0,83	1
Teamleider	2,28	3
Zorgcoördinator	2,33	4
Pedagogisch begeleider niveau 2,3 en 4, inclusief (meewerkend) leerlingen	20,14	26
Werkgebiedleider	2,69	5
Huishoudelijk medewerker	1,17	2
Project medewerker	0	0
Totaal	32,45	46

Overzicht functies en aantal medewerkers, onderverdeeld naar FTE, peildatum 1 januari 2021

* een aantal medewerkers vervult verschillende functies

Functie	Gemiddeld FTE	Aantal medewerkers*
Bestuurder	1,00	1
Accountmanager	0,11	1
Teamleider services, preventiemedewerker, AVG-functionaris	1,00	1
Financieel medewerker	0,83	1
Management assistent	0,83	1
Teamleider	3,44	4
Zorgcoördinator	3,56	5
Pedagogisch begeleider niveau 2,3 en 4, inclusief (meewerkend) leerlingen	22,79	31
Werkgebiedleider	3,18	6
Werkgebiedleider/onderhouds-medewerker	0,94	1
Huishoudelijk medewerker	1,17	2
Project medewerker	0,44	1
Totaal	39,29	55

Overzicht functies en aantal medewerkers, onderverdeeld naar FTE, peildatum 31 december 2021

* een aantal medewerkers vervult verschillende functies

1.3. KERNGEGEVENS

1.3.1. Missie & visie

Titurel biedt zorg en begeleiding aan mensen met een bijzondere ontwikkelingsvraag; met een stoornis in het autistisch spectrum, een verstandelijke beperking en/of met psychische problemen. Wij zorgen en begeleiden hen bij het wonen, het werken en het ontwikkelen van de eigen talenten en persoonlijkheid.

We doen dit binnen de context van een gemeenschap: een woon- werkgemeenschap die gevormd wordt door cliënten, medewerkers en vrijwilligers. Onze cliënten variëren in zorgvraag en –behoefte, leeftijd en achtergrond. Samen zijn we Titurel: iedereen kent elkaar, maakt samen plannen en onderneemt activiteiten. Soms met de hele groep, soms met een paar mensen, soms één op één. Dit doen we op basis van gelijkwaardigheid en respect, met aandacht voor wat ieder nodig heeft, rekening houdend met elkaars behoeften en beperkingen.

Daarbij vindt iedereen zijn eigen plek en aansluiting met de anderen. Onze medewerkers ondersteunen dit daar waar nodig. De begeleiding is erop gericht dat iedereen binnen de groep leert om, zonder voorbij te gaan aan zijn eigen behoeften, rekening te houden met elkaar en bereid is elkaar te helpen en steunen waar nodig.

Immers: wanneer iedereen bereid is om rekening te houden met elkaar, hoeft de individuele mens zich minder aan te passen. Hierdoor kan iedereen zich geborgen voelen omdat hij mag zijn wie hij is en er rekening wordt gehouden met ieders behoeften en eigenaardigheden.

Het ondersteunen van de ontwikkeling staat centraal in onze begeleiding. Leidraad daarbij is het vinden van de eigen weg binnen het leven, waar bij iemand, ook met de aanwezige beperkingen een goed, gelukkig leven leidt. Dit is ook bij onze medewerkers essentieel. Wij vragen van onze medewerkers dat zij bereid zijn om na te denken over hun eigen waarden, overwegingen en handelen, hierover te reflecteren en in gesprek te gaan met collega's.

1.3.2. Wonen

Na een intensieve bouwperiode heeft Titurel sinds november drie woonlocaties.

In het dorp van Hoogerheide bieden we zorg en wonen voor 16 bewoners. De nadruk ligt op groepswonen en verbinding maken naar de samenleving.

In Putte hebben we (vanaf november) twee nieuwbouwlocaties. Een locatie op Bieduinenhof: wonen op het landgoed. Hier wordt zorg geboden voor 16 bewoners, verdeeld in twee groepen. Voor de 'boven' is het leven in de groep, naast de vrijheid van het individueel wonen belangrijk. De groep beneden zoekt het groepsgevoel minder op, en streeft naar meer zelfstandig wonen. Het onderdeel uitmaken van de gemeenschap blijft hoe dan ook een belangrijke rol innemen.

Op de locatie de Cluse – wonen in het bos - wordt zorg geboden voor 16 bewoners : groepswoon in een prikkelarme omgeving. De bewoners leven samen in een gemêleerde groep van mensen met een verschillende achtergrond, problematiek en zorgzwaarte.

Titurel biedt kleinschalig groepswoon (24-uurs begeleiding) op drie locaties:

Putte	Locatie Bieduinenhof	16 plaatsen
Putte	Locatie de Cluse	16 plaatsen
Hoogerheide	Lohengrin	16 plaatsen

Op alle locaties is de groep gesplitst: op Bieduinenhof en de Cluse in twee groepen; op Lohengrin in drie leefgroepen. Dit biedt de mogelijkheid om de groepen samen te stellen naargelang woonsfeer: levendig of prikkelarm, meer gestructureerd met directe aansturing of met begeleiding die meer gericht is op het zelf laten ontdekken en die ruimere kaders biedt.

Logeren kan op twee van de drie locaties: op Bieduinenhof te Putte en op Lohengrin, in Hoogerheide. De keuze van de locatie is afhankelijk van de vraag en behoeften van de logé en de mogelijkheden van de bestaande woongroep.

De woonzorg wordt gefinancierd op basis van ZIN vanuit de WLZ of vanuit van een PGB met grondslag VG (WLZ).

Locatie Bieduinenhof (wonen)

Wet Langdurige zorg (WLZ)	Zorgzwaarte pakket (VG grondslag)	Zorgzwaarte Pakket (GGZ grondslag)
14 cliënten		
	VG 3 1 cliënten	GGZ 1 3 cliënten
	VG 4 1 cliënten	GGZ 2 1 cliënten
	VG 6 3 cliënten	GGZ 3 6 cliënten

Overzicht bewoners met gegevens indicatie/zp per locatie Soltane, peildatum 31 december 2021

Locatie de Cluse (wonen)

Wet Langdurige zorg (WLZ)	Zorgzwaarte pakket (VG grondslag)	Zorgzwaarte Pakket (GGZ grondslag)
16 cliënten		
	VG 3 3 cliënten	
	VG 4 3 cliënten	
	VG 5 1 cliënt	GGZ 3 3 cliënten
	VG 6 9 cliënten	

Overzicht bewoners met gegevens indicatie/zp per locatie Soltane, peildatum 31 december 2021

Locatie Lohengrin (wonen)

Wet Langdurige zorg (WLZ)	Zorgzwaarte Pakket (VG grondslag)	Zorgzwaarte Pakket (GGZ grondslag)
15 cliënten		
	VG 3 2 cliënten	
	VG 6 6 cliënten	GGZ 2 1 cliënten
		GGZ 3 6 cliënten

Overzicht bewoners met gegevens indicatie/zzp per locatie Lohengrin, peildatum 31 december 2021

1.3.3. Werkgebieden

Het werken in de werkgebieden (functie dagbesteding) biedt de bewoners van Titurel een zinvolle en waardevolle dag invulling.

Werk is in de visie van Titurel meer dan alleen maar dagbesteding: werk is medebepalend voor je identiteit, het is de basis van zelfrespect en zelfwaardering. Door het werk wat je doet, lever je óók een bijdrage aan de gemeenschap.

We bieden binnen Titurel een ruime keuze aan afwisselend werk:

- Ambachtelijk werken: houtwerkplaats, matten & weven, textielatelier, keramiek-atelier.
- Zorg voor mens, dier & omgeving: dieren/groen en keuken
- Persoonlijke ontwikkeling: basisklas, huiswerkklas en euritmie
- Bouwgroep: levert een bijdrage aan klussen in het kader van onderhoud.

De bewoners van de Cluse zijn gebaat bij een prikkelarme omgeving en doen daartoe dagactiviteiten op de eigen woonlocatie. Er is een overlap met de dagactiviteiten met de werkgebieden op Bieduinen.

Naast het werken bieden we een programma persoonlijke ontwikkeling in de basisklas en de huiswerkklas en euritmie.

Om cultuur breder weg te zetten, is de cultuurklas over gegaan naar de cultuur kring. Deze bestaat uit een afgevaardigde medewerker van iedere woning, de medewerker onderwijs en de teamleider werkgebieden. Zij jagen het onderwerp cultuur aan en coördineren de activiteiten daaromtrent.

Naast het vaste aanbod in de werkgebieden werden er losse activiteiten georganiseerd zoals het knotten i.s.m. de vrijwilligers van Staatsbosbeheer, en koffieochtenden voor de oudere buurtbewoners in samenwerking met BWI.

Daarnaast begeleiden we onze bewoners op een externe werkplek – bij hun vrijwilligerswerk of maatschappelijke stage. Wij hebben een samenwerkingsrelatie met een paar kleinere bedrijven / organisaties in onze directe omgeving.

In 2021 namen, op 2 bewoners na, alle bewoners deel aan ons dagbestedingsprogramma, daarnaast namen op peildatum 31 december 2021 vier externe cliënten deel aan de werkgebieden.

1.3.4. Ambulante begeleiding & logeren

We bieden aan bewoners die uitstromen of deelnemers aan de werkgebieden ambulante woonbegeleiding – in de eigen woonsituatie wordt dan die zorg geleverd waardoor het lukt om zelfstandig te wonen. Wanneer nodig wordt dit gecombineerd met een logeerfunctie – af en toe even bijtanken, aanleunen in de groep, waarna het zelfstandig wonen weer opgepakt kan worden. Een cliënt logeert vier nachten per maand.

Ambulant	Wet Langdurige zorg (WLZ)	Zorgzwaarte pakket	Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)	Zorgzwaartepakket
1			1	Midden

Overzicht cliënten ambulante begeleiding, peildatum 31 december 2021

Logeren	Wet Langdurige zorg (WLZ)	Zorgzwaarte pakket	Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)	Zorgzwaartepakket
1			1	Midden

Overzicht cliënten logeren, peildatum 31 december 2021

1.4 SAMENWERKINGSPARTNERS

De samenwerkingspartners van Titurel zijn divers: zowel op organisatie- als cliëntniveau wordt samen gewerkt op uiteenlopende vlakken.

Op organisatieniveau wordt o.a. samen gewerkt met de hieronder vermelde instanties en organisaties

- ✓ De drie Brabantse Wal gemeenten; overeenkomst voor WMO Begeleiding, cliënten kunnen dagbesteding afnemen op basis van ZIN of PGB
- ✓ Centrumgemeente Bergen op Zoom; overeenkomst met Centrumgemeente Bergen op Zoom voor het aanbieden van Beschermd Wonen. Deelname aan de Fysieke Overleg Tafel Beschermd Wonen
- ✓ Het BWI (Brede Welzijn Instelling) huiskamerproject; het doel van het huiskamerproject is om inwoners van Hoogerheide een ontmoetingsplaats te bieden. Bewoners ontvangen de bezoekers in hun eigen woonkamer, ze doen dit samen met andere vrijwilligers die aan het project verbonden zijn;
- ✓ Samen in de Regio; deze organisatie biedt een platform aan organisaties uit het bedrijfsleven, de overheid, de non-profitsector en het verenigingsleven om samen te werken. Zij bieden een groot netwerk van organisaties die maatschappelijk betrokken willen ondernemen. De partners van Samen in de Regio helpen elkaar met gesloten beurzen.

- ✓ Reclassering; de mogelijkheid wordt geboden om een taakstraf te vervullen bij het onderhoud van het terrein voor een specifiek geselecteerde groep;
- ✓ Raad voor de kindbescherming; ook voor minderjarigen wordt deze mogelijkheid geboden, de selectie voor deze groep is nog nauwkeuriger;
- ✓ Afdeling preventie van de Brandweer Midden en West Brabant; De brandweer houdt, in samenspraak met Titurel, de jaarlijkse brandweeroefening op het landgoed Bieduinen;
- ✓ Onderwijsinstellingen in de regio; Titurel heeft BBL leerlingen in dienst en biedt stageplaatsen aan BOL stagiaires die een opleiding in de zorg volgen. De stagiaires staan ingeschreven bij het Kellebeek College, Scalda, Avans Hogeschool of Associated Degrees.
- ✓ De Samenwerkende Zorgboeren Zuid (SZZ); gezamenlijk trainen van medewerkers op het gebied van Interne audits;
- ✓ Woningcorporatie Stadlander en woningstichting Woensdrecht; overeenkomst in het kader van de voorrangsregeling;
- ✓ Staatsbosbeheer; jaarlijks gaan bewoners en medewerkers wilgen knotten, samen met leden van Staatsbosbeheer;
- ✓ In het kader van de verkoop van het ambachtelijk werk; De Makers in Bergen op Zoom.

Titurel werkt op cliëntniveau samen met:

- ✓ GGZWNB; diagnostiek en behandeling;
- ✓ Zuidwester; diagnostiek, consultatie AVG-arts en psychomotorische therapie;
- ✓ MEE West Brabant; oriëntatie potentiële cliënten en toeleiding.
- ✓ Keij Administratief adviesbureau; behartigen van de financiële belangen van die bewoners/cliëntvertegenwoordigers die het budgetbeheer niet zelf (wensen te) regelen;
- ✓ Diverse werkgevers in de regio; cliënten lopen een maatschappelijke stage of doen vrijwilligerswerk. Een greep uit de organisaties/bedrijven waarmee we traditiegetrouw samenwerken zijn: WVS, Stichting Vraag en Aanbod, Intratuin, V.O.F. de Weert, Restaurant Jagersrust, tanteLouise ouderenzorg.

2. Bestuur, toezicht, bedrijfsvoering

2.1. RAAD VAN BESTUUR

Titurel heeft een eenhoofdige Raad van Bestuur in de vorm van een directeur/bestuurder.

2.2. RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht richt zich op het belang van de stichting en alle daarbij betrokkenen, met de in acht neming van de identiteit van de stichting. De Raad van Toezicht staat de Raad van Bestuur met raad terzijde en kan, vanuit zijn toezichthoudende en adviserende taak, op eigen initiatief advies uitbrengen aan de Raad van Bestuur.

De Raad van Toezicht vervult de werkgeversrol ten behoeve van de Raad van Bestuur, keurt de begroting, de jaarrekening en het beleidsplan goed en stelt de externe accountant aan.

Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht wordt voorgezeten door de heer Ruud van Egmond. Daarnaast telt de raad vier leden, te weten; Toon Oomen, Johan van de Put, Maria Wong-Lun-Hing en Peter Huijsmans.

Vergaderingen Raad van Toezicht

In 2021 vond vijf maal een vergadering van de Raad van Toezicht plaats, te weten op:

4 maart	7 oktober
20 mei	21 oktober (evaluatie)
15 juli	2 december

Evaluatie Raad van Toezicht (door Ruud van Egmond, voorzitter raad van toezicht):

Onder de inspirerende begeleiding van Gerhard Jacobs hebben wij het functioneren van onze raad geëvalueerd. We hebben daarbij onderstaande onderwerpen de revue laten passeren:

- Drijfveren en idealen vanuit bestuurlijk en toezichthoudend perspectief;
- Balans tussen bestuurlijke betrokkenheid en toezichthoudende afstand;
- Onderlinge verwachting t.a.v. de rol- en taakopvatting;
- Waarin is Titurel bestuurlijk sterk, waar liggen nog kansen;
- Thema's voor de strategische agenda van Titurel.

We concluderen na afloop dat Titurel klaar is voor de toekomst, dat we open en transparant met elkaar en met onze bestuurder communiceren. Dat we nauwelijks verschillen van inzicht hebben over hoe we onze doelen moeten bereiken. We blijven elkaar positief stimuleren om onze bewoners het best denkbare thuis te bieden en zullen elkaar daar waar nodig op aan (blijven) spreken.

De raad spreekt na afloop unaniem haar grote waardering uit voor de fijne samenwerking met en de tomeloze inzet van onze bestuurder die met het hele team een topprestatie heeft neergezet.

Deskundigheidsbevordering Raad van Toezicht

De leden van de raad hebben in 2021 geen activiteiten ontplooid in het kader van deskundigheidsbevordering.

Onder andere de volgende onderwerpen kwamen tijdens de vergaderingen aan bod:

- Accommodatie: de bestuurder informeert de Raad van Toezicht nauwgezet over de ontwikkelingen met betrekking tot de uitvoering van het accommodatieplan; dit onderwerp wordt elke vergadering uitvoerig besproken. Onderdelen die in dit kader regelmatig aan bod komen:
 - de start en de voortgang van het bouwproces van de huizen op de locatie Bieduinenhof en de locatie de Cluse;
 - het business plan en de voortgangsgesprekken met de financiers;
 - voortgang inzake de subsidietoekenning van de Provincie Noord Brabant voor de renovatie van het monument;
 - voortgang van het proces van vergunning verstrekking in de breedste zin van het woord ten aanzien van de renovatie van het monument
- De corona pandemie en de daaruitvolgende besluiten, acties en consequenties hiervan organisatiebreed en voor de bewoners in het bijzonder.
- De bestuurder houdt de raad op de hoogte over de voortgang van de organisatie middels de managementrapportage.
- Het opvolgen van personele zaken waaronder werving en selectie in een maatschappelijke context waarbij functies moeilijk vervulbaar zijn.
- Het informeren over het proces van medezeggenschap vanuit de cliëntenraad (bewonersraad en verwantenraad) en de medewerkers in algemene zin en met betrekking tot de vorming van de bewonersgroepen voor de nieuwe huisvesting en de medewerkersgroepen voor de nieuwe teams, in het bijzonder.
19 oktober vond een gezamenlijk overleg plaats tussen een afvaardiging van de raad van toezicht met de verwantenraad; hierbij sloot later een afvaardiging van de bewonersraad aan. Eveneens op 19 oktober vond een gezamenlijk overleg plaats tussen een afvaardiging van de raad van toezicht en een afvaardiging vanuit de medewerkers – elk team was tijdens dit gesprek vertegenwoordigd.
- De opvolging van de zorginhoudelijke ontwikkelingen.
- Kwaliteitsproces en de bespreking van het kwaliteitsrapport. Het informeren over het onverwachte bezoek van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.
- Het bespreken en vaststellen van de jaarrekening en het accountantsrapport 2020.
- Het bespreken en vaststellen van het jaarplan en de begroting voor 2022.

Overzicht: functie, aan- en aftreden leden raad van toezicht.

2021	Functie en overzicht aantreden	Overzicht aftreden	Nevenfuncties
Ruud van Egmond	Voorzitter sinds mei 2016, aangetreden 2013 Tijdens zijn werkzame leven was de heer van Egmond bankier bij van Lanschot Bankiers, waarbij hij vanaf 1985 onafgebroken deel uitmaakte van de directie.	31 december 2021	- Voorzitter van de Raad van Toezicht van de Stichting Sociale Klus te Roosendaal (afgetreden 1-12-2021) - Penningmeester/secretaris Stichting Aktie Breek
Toon Oomen	Lid, aangetreden 2013 Tijdens zijn werkzame leven was de heer Oomen werkzaam als architect Architectenbureau Oomen Architecten bv.	31 december 2021	- Commissaris van de N.V. Stadsherstel in Breda - Bestuurslid van de Stichting Landgoed Wolfslaar Breda
Johan van de Put	Lid, aangetreden 2015 De heer van de Put is fiscaal, financieel en juridisch adviseur.	December 2023	- Fiscaal adviseur bij Maquis Belastingadvies - Penningmeester Rotary club Rucphen, Zundert, Halderberge - Penningmeester bij Stichting Marathon Brabant.
Maria Wong-Lun-Hing	Lid, aangetreden 2016 Mevrouw Wong heeft ruime ervaring in de thuiszorg, verzorgings-en verpleeghuiszorg, vrouwenopvang en jeugdzorg.	December 2024	- Regiomanager BrabantZorg, sept. 2019 - heden
Peter Huijsmans	Lid, aangetreden 2016 De heer Huijsmans heeft ruime ervaring in de geestelijke gezondheidszorg.	December 2024	- Bestuurslid van GroenLinks Roosendaal. - Eigen praktijk ENTRO voor counseling en psychosociale therapie - Deeltijd ambulante hulpverlener bij het Leger des Heils

2.3. BEDRIJFSVOERING

2.3.1. P & C cyclus

Het versterken van de planning en controlecyclus was wederom in 2021 een belangrijk item. De P&C cyclus is beschreven en periodieke rapportages met betrekking tot resultaat en begroting zijn volgens plan uitgevoerd. Tevens heeft er aanscherping plaatsgevonden van rapportages en controles ten behoeve van de AO/IC.

2.3.2. Risico's

Als organisatie worden we onvermijdelijk geconfronteerd met risico's. Deze worden voortdurend gemonitord. Daarnaast komt het kernteam jaarlijks bijeen om op hoofdlijnen de risico's en de daarbij behorende beheersmaatregelen te bezien. Risico's die de continuïteit van de organisatie kunnen bedreigen of die de goede naam van de organisatie kunnen aantasten komen hier aan bod:

1. Financiën; Titurel heeft, met het realiseren van de nieuw c.q. vernieuwbouw grote financiële verplichtingen op zic genomen. Voorzichtigheid hierin is geboden; de continuïteit van de zorg mag niet in gevaar komen bij tegenvallers in de bouw en/of door fluctuaties of vertraagde groei van de bezetting. Om een en ander goed te kunnen monitoren is het financiële proces in 2021, in vervolg op de afgelopen jaren, verder aangescherpt.
2. Onzekerheden in de zorg, zowel wat betreft de omvang van de instroom (budgetten staan onder druk, van daaruit zowel vergoedingen als mogelijk strengere indicatiestellingen) als de aard van de instroom: een veranderende doelgroep, met een zwaardere zorgvraag/gedragsproblematiek. Dit vraagt het behouden van de flexibiliteit van de organisatie en meer mogelijkheden tot differentiatie. Om de gewenste instroom van bewoners en deelnemers te behouden is het van belang om de organisatie te blijven profileren op uiteenlopende wijzen.
3. Behoud 'eigen karakter' Titurel: afgelopen jaren is er binnen Titurel een grote doorstroom van medewerkers geweest waardoor er kennis verloren is gegaan met betrekking tot de visie en manier van werken en er geen natuurlijke ontwikkeling hierin heeft plaatsgevonden. Het risico hierbij is dat de zorgvisie in het dagelijkse werken niet meer voldoende herkenbaar is en dat de profilering van Titurel als 'bijzondere' zorgaanbieder niet uit de verf komt. Gekozen is, voor zover het mogelijk is binnen de situatie, voor het langzaam groeien van de organisatie zodat de nieuwkomers de kans krijgen om zich de visie en de daaruit volgende werkwijze eigen te maken voordat er teveel 'verdunding' komt. Verder wordt continue gewerkt aan het thema 'visie van Titurel', zoals de visietrajecten voor de teams.
4. Medewerkers, bekwaam personeel: zoals ook gesignaleerd wordt in landelijke ontwikkelingen in de zorg werden we geconfronteerd met de schaarste aan sollicitanten bij het vervullen van vacatures. Titurel is in 2018 gestart met leerlingplaatsne voor zij-instromers. Daarnaast word in het kader van

deskundigheidsbevordering een breed palet van deskundigheidsbevordering aangeboden.

5. Draagkracht bewoners, vertegenwoordigers en medewerkers met het oog op de duur van het nieuwbouwtraject. Dit vraagt een nauwgezet bewust-zijn en communicatie: wat is wijs om met wie, wanneer te communiceren. Bewoners, én hun vretegenwoordigers en netwerk worden op maat geïnformeerd en betrokken bij de ontwikkelingen.

2.4. MEDEZEGGENSCHAP CLIËNTEN

2.4.1. Cliëntenraad

De cliëntenraad bij Titurel bestaat uit een verwantenraad en een bewonersraad. In de verwantenraad worden de bewoners vertegenwoordigd door hun verwanten; zij denken mee op beleidsmatig en organisatorisch vlak. Daarnaast hebben we twee bewonersraden: hierin zetelen, op vrijwillige basis, bewoners die meepraten over alle onderwerpen die hun directe leefwereld en welbevinden aangaat. De verwantenraad en de bewonersraad samen vormen de cliëntenraad. De bewonersraad en verwantenraad zijn in de cliëntenraad evenredig verdeeld en hebben gelijkwaardig stemrecht.

De verwantenraad kwam in 2021 zes keer bij elkaar, waarbij een veelheid aan onderwerpen werd besproken: wat er leeft binnen en buiten Titurel in de breedste zin van het woord. Dit jaar waren vooral de ontwikkeling van de accommodatie, met de uiteindelijke verhuizing van de bewoners in het najaar, en de impact van de corona pandemie - belangrijke thema's binnen de vergaderingen van de verwantenraad.

De bewonersraad bestaat uit twee bewonersgroepen, die elk op eigen niveau en met hun eigen dynamiek, maandelijks vergaderen. Ook vonden er drie gezamenlijke vergaderingen plaats. De bewoners bepalen de zeer diverse gespreksonderwerpen.

2.4.1.1 Verwantenraad

Overzicht leden verwantenraad

Leden Verwantenraad	Datum start	Datum aftreden
Marian Dusink	Herverkozen december 2017	december 2021
Simone Lodder	28 augustus 2018	Einde 1 ^{ste} zittingstermijn 28 augustus 2022
Annelies Bos	20 augustus 2019	Einde 1ste zittingstermijn 20 augustus 2023

Overzicht leden Verwantenraad, datum van toe- en aftreden per 31 december 2021

Samenstelling verwantenraad

We zijn 2021 gestart met de leden: Marian Dusink, Simone Lodder en Annelies Bos. Tijdens het laatste overleg van de verwantenraad namen we afscheid van Marian Dusink, zij heeft twee zittingstermijnen als lid van de verwantenraad volbracht. De leden van de verwantenraad hebben tijdens de vergaderingen in een beurtrol de voorzittersrol waargenomen.

Vergaderingen verwantenraad

We hebben zes maal vergaderd met de verwantenraad in 2021, te weten op:

12 februari

19 maart

7 mei

25 juni

8 oktober

10 december

Tijdens de vergaderingen van de verwantenraad kwamen de volgende onderwerpen aan bod:

- de algemene zorgontwikkelingen ten aanzien van (wet- en regelgeving m.b.t.) het zorgkantoor/Wlz, de gemeente/Wmo en het PGB;
- gedurende het jaar kon de raad advies uitbrengen over de begroting 2022, het jaarplan 2022 en het jaarverslag 2020;
- de accommodatie ontwikkelingen;
 - informatie over de praktische voortgang: van het starten van de fundering tot de afbouw;
 - afstemming bewoners en netwerk over de kamerindeling in de nieuwbouw;
 - inventarisatie van de woonwensen van de bewoners;
 - de huisindeling en de mogelijkheid mee te werken aan het maken van moodboards voor de inrichting van de gemeenschappelijke ruimten;
 - afspraken en voortgang over het klussen in de de huizen en de uiteindelijke verhuizing;
 - samenstelling van de teams per locatie;
- de ingekomen klachten en/of uitingen van onvrede – in algemene termen en wanneer van toepassing;
- de personele ontwikkelingen binnen Titurel;
- huishoudelijk reglement cliëntenraad: opstellen en vaststellen van het reglement;
- Covid-19 pandemie: aanpak en evaluatie maatregelen naar aanleiding van de pandemie;
- informeren over status werken aan voeding;
- de bewoners zomervakantie;
- de familiedag;
- informeren over de ontwikkeling van de werkgebieden;
- werving nieuwe kandidaten voor de verwantenraad met – aan het einde van het jaar – het besluit een nieuw kandidaat lid uit te nodigen voor deelname aan de raad (eerste deelname in 2022) en het besluit een kandidaat onafhankelijk voorzitter uit te nodigen voor deelname aan de raad (eerste deelname in 2022). De definitieve besluiten aangaande de toetreding van het kandidaat lid en kandidaat onafhankelijk voorzitter werden genomen in 2022.

De leden van de verwantenraad hebben in een beurtrol deelgenomen aan een aantal overleggen van de bewonersraad. Bij de vergadering van de verwantenraad sluit de zorgcoördinator die de bewonersraden voorziet, aan – zo is er altijd een “link” tussen de beide raden vertegenwoordigd in de beide raden. De verwantenraad en een afvaardiging van de bewonersraad hadden in het najaar een gezamenlijk overleg met een afvaardiging van de raad van toezicht. Dit overleg werd positief onthaald.

Actie- en besluitenlijst en gerealiseerde activiteiten/thema's:

Elke vergadering wordt de actielijst geactualiseerd en de besluitenlijst aangevuld; over het jaar 2021 is op deze wijze een totaalbeeld tot stand gekomen. De punten op de actielijst zijn in grote lijnen gekoppeld aan de hierboven besproken onderwerpen en thema's die in de loop van 2021 aan bod kwamen.

Contact achterban

10 Juli organiseerden we een familiedag op Titurel. Waar we traditiegetrouw alle familie gezamenlijk uitnodigen op Landgoed Bieduinen kozen we er – nog voorzichtig in verband met Covid19 – dit jaar voor elkaar per woonlocatie te ontmoeten. In een kleine setting dus, met de medewerkers van het team en de familie en betrokkenen van onze bewoners. Het was een ochtend of middag zonder vastomlijnd programma, met als rode draad: elkaar ontmoeten en bijpraten.

Hoe heeft de verwantenraad de samenwerking met de bestuurder ervaren in 2021 (evaluatie)?

Het afgelopen jaar was op vele vlakken een jaar van beweging en verandering, tegelijk heerste nog Covid19 en werd Titurel in het begin van 2021 verrast door een besmetting waarbij alle bewoners, op twee na, besmet werden.

Ondanks de drukte die alle veranderingen met zich meebracht en het vaak moeten (terug)schakelen, hebben wij ervaren dat de rust naar de bewoners toe steeds gewaarborgd is gebleven en werden wij goed gehoord in onze verwachtingen en onze zorgen, zoals 'hoe behoudt Titurel de samenhang tussen de bewoners/huizen?' en 'hoe worden de werkgebieden georganiseerd in de toekomst?'. We werden doorheen het jaar goed geïnformeerd en waardeerden het dat er, ondanks de beperkende maatregelen, een kleinschalige familiedag werd georganiseerd.

Samenwerking

De samenwerking met de bestuurder gaat goed en is prettig. De verwantenraad is goed op de hoogte van wat er speelt bij Titurel. De bestuurder is duidelijk en correct over wat verwacht wordt van de verwantenraad en besluiten/advies gaan in goed overleg.

Accommodatie

De rode draad in de overleggen van 2021 van de verwantenraad met de bestuurder waren de accommodatieontwikkelingen en de impact daarvan op de bewoners en de teams. We vonden het erg fijn dat er veel communicatie was over de voortgang van de bouw en de ouders/verwanten betrokken werden bij de keuze van de woonlocatie van hun kind/broer/zus. Het initiatief om per huis moodboards te maken met hetzij de bewoners, hetzij de ouders/verwanten, was erg leuk: zo kon gezamenlijk een huissfeer weggezet worden. We kregen het vertrouwen dat er zorgvuldig gewerkt werd aan de samenstelling van de medewerkersteams, rekening houdend met de beschikbare personele mogelijkheden.

Huishoudelijk reglement

In 2021 werkten we aan het opstellen van een huishoudelijk reglement cliëntenraad, het was daarbij even zoeken naar een goede werkvorm; we kozen als werkwijze om te starten vanuit een gegeven format en hebben alle punten tegen het “Titurel-licht” gehouden, van daaruit stelden we een huishoudelijk reglement op passend bij (de grootte van) Titurel.

Bewonersraad - verwantenraad

2021 was het eerste jaar dat de bewonersraad vanuit een formele status vergaderde. De leden van de verwantenraad sloten –in toerbeurt- tweemaal aan bij de overleggen van de bewonersraad. Hoewel er in 2021 – nog mede door de pandemie – geen gezamenlijk overleg verwantenraad-bewonersraad plaatsvond, hadden we hierdoor toch voldoende voeling met wat er bij de bewoners leefde. Dat de zorgcoördinator die de bewonersraden voorziet ook deelneemt aan het overleg van de verwantenraad ervaren de leden van de verwantenraad als positief. Het is fijn dat zij kan aangeven wat er bij de bewoners leeft en omgekeerd punten vanuit de verwantenraad mee naar de bewonersraad kan nemen.

Het jaarplan 2022:

de verwantenraad stelde een aantal aandachtsgebieden vast voor het komende jaar, te weten:

- werven van nieuwe leden voor de (versterking van de) verwantenraad;
- het goed borgen van de verbinding bewonersraden – verwantenraad
- workshop “plezier in samenwerken” : voor de verwantenraad en de bewonersraden
- de organisatie van informele koffie-ochtenden voor de familie en het netwerk van de bewoners;

2.4.1.2. Bewonersraad

Medezeggenschap van bewoners is bij Titurel ingebed in het dagelijks leven: we gaan het gesprek aan met de bewoners in de huisavonden, tijdens individuele gesprekken, in de weeksluiting of de klas. Daarnaast kunnen bewoners zitting nemen in één van twee bewonersraden. Iedereen die wil meepraten, mag meepraten; de raden zijn op maat gesneden van de deelnemende bewoners.

Er wordt maandelijks vergaderd waarbij een keur aan verschillende onderwerpen voorbij komt die vaak aansluiting hebben met wat onder de aandacht is op andere plekken in de organisatie. Bewoners zijn zich heel bewust dat ze binnen de bewonersraad het belang van ‘alle’ bewoners, of in elk geval het belang van hun huisgenoten, vertegenwoordigen en het niet zozeer over hun persoonlijke mening gaat. Af en toe, na afstemming, sluit een lid van de verwantenraad aan bij de bewonersraad.

We streven naar twee gemeenschappelijke (deel)overleggen (verwantenraad-bewonersraad) per jaar. Als gevolg van de beperkende maatregelen n.a.v. Covid19, vond in 2021 eenmaal een gezamenlijk overleg plaats, dit was een combinatie met een afvaardiging van de raad van toezicht.

2.4.3. Huisavond

Binnen Titurel kennen we, naast de bewonersraad, ook de huisavond. Om de week wordt er op elke locatie een huisavond/ middag met de bewoners georganiseerd. Iedere groep, iedere huiskamer, heeft zijn eigen huisavond of middag. In deze huisavond of middag komen algemene punten terug die voor iedere groep hetzelfde zijn – en dat varieert van de vraag van een bewoner aan zijn medebewoners of de fietsen beter weggezet kunnen worden in de fietsenstalling, tot een inventarisatie wat iedereen gaat doen in het weekend of de mededeling dat er een mogelijk nieuwe bewoner langskomt om kennis te maken. Daarnaast komen er regelmatig punten en thema's aan bod, toegespitst op ieders groep. Zeker m.b.t. de verhuizing van afgelopen november, is er meer aandacht nodig geweest voor het groepsdynamisch proces. Groepen zijn opnieuw samen gesteld – oude bewoners maar ook nieuwe bewoners – dit vereist de nodige aandacht en aansturing. De huisavonden of middagen zijn hiervoor een mooie gelegenheid om dit met elkaar te bespreken. Dit maakt dat de huisavond of middag ook een onderlinge dialoog is van de bewoners zelf en dat de begeleider de rol van ondersteuner neemt.

3. Beleid, inspanningen en resultaten 2021

Corona uitbraak

Begin januari werd Titurel getroffen door een uitbraak van corona – in de loop van een kleine twee weken werden we overspoeld en bleken bijna alle bewoners – op twee nabesmet met het coronavirus. Ook veel medewerkers bleken niet te ontsnappen aan de besmetting.

Het was een heftige uitbraak, maar tegelijkertijd erg overzichtelijk. Omdat bijna iedereen besmet was, was permanente isolatie op eigen kamer – wat voor een aantal bewoners moeilijk te bevatten zou zijn- niet noodzakelijk. Gelukkig bleven de ziekteverschijnselen van iedereen redelijk mild: niemand is écht ernstig ziek geworden.

Voor een meer uitgebreid verslag: zie de kwaliteitsrapportage 2020.

Bouwen aan een nieuwe accommodatie

2021 was voor Titurel het jaar van de bouw: na een jarenlange voorbereiding startten we met de nieuwbouw op het landgoed.

In de planvorming en de voorbereidingen van de bouw werden de bewoners en hun netwerk betrokken – zo veel als kon zonder dat het onrust veroorzaakte. Deze betrokkenheid was ook uitgangspunt bij het bouwproces: een huis wordt je eigen huis wanneer je hier aan meegebouwd hebt.

Bouwen aan de nieuwe groepen

Met de ingebruikname van de nieuwe huizen startten we tegelijkertijd met het vormen van ‘nieuwe’ groepen. In beide nieuwe huizen werden twee groepen gevormd, met elk hun eigen identiteit. Ook in Lohengrin kon door de ‘herschikking’ van bewoners weer een impuls gegeven worden aan het eigen karakter van de drie woongroepen.

Met de nieuwe samenstelling van de groepen – met een aantal nieuwe bewoners én nieuwe medewerkers - was het vinden van een nieuwe balans het belangrijkste aandachtspunt van de laatste maanden van het jaar.

Bouwen aan de groei van de organisatie

Het afgelopen jaar werd er verder geïnvesteerd op de kwaliteit van de registratie en zicht op de voortgang via dashboard monitoring. Daarnaast werd er meer gebruik gemaakt van de mogelijkheden die het programma biedt.

Financiële processen werden verder uitgewerkt en verfijnd.

3.1 ORGANISATIE

3.1.1. Zorgcontractering

In 2021 had Titarel overeenkomsten met de Brabantse Wal gemeenten voor het leveren van WMO zorg, met Centrum gemeente Bergen op Zoom voor het leveren van Beschermd Wonen en met het CZ zorgkantoor voor diverse zorgproducten die onder de WLZ vallen.

Daarnaast is er zorg op basis van een PGB geboden.

3.1.2. Kwaliteitssysteem

Certificering

De certificering ISO voor Zorg en Welzijn wordt voor een periode van 3 jaar af gegeven met tussentijdse toets momenten, waarbij Walvis Certificering de certificerende instelling is. De certificatie audit heeft op 13 april 2021 plaats gevonden, waarbij uitgebreid is ingezoomd op het totale kwaliteitsmanagement systeem, KMS. Uit de audit is een minor non-conformity en een overweging naar voor gekomen. De minor non-conformity betreft de visie en het kwaliteitsbeleid ten aanzien van onvrijwillige zorg op schrift vast leggen en de overweging betreft het vastleggen van de uitgevoerde acties ten aanzien van de vergewisplicht vanuit de WKKGZ. Deze beide zijn opgepakt. De conclusie van de externe audit is dat de organisatie beschikt over een effectief kwaliteitsmanagementsysteem en voldoet aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving en de eisen van ISO 9001:2015.

Met de externe auditor van Walvis Certificering is afgesproken dat deze op de hoogte gehouden wordt van belangrijke ontwikkelingen binnen de organisatie en dat hij wordt geïnformeerd middels het toesturen van het verslag van de systeembeoordeling, het jaarverslag en het kwaliteitsjaarverslag. De periodieke opvolgingsaudit staat gepland op 21 juni 2022.

Interne audits

Het intern audit jaarplan is in januari door de kwaliteitswerkgroep in samenwerking met de interne auditoren opgesteld en ter goedkeuring aan de directeur/bestuurder voorgelegd. In 2021 zijn 10 interne audits uitgevoerd.

De uitkomsten van de interne audits zijn teruggekoppeld naar de kwaliteitswerkgroep en door de leden daarvan opgenomen in de verbetermatrix. De kwaliteitswerkgroep monitort vervolgens de acties die door de document eigenaar van het proces of de procedure in gang worden gezet om de verbetering door te voeren. Daarin wordt zo nodig proactief navraag gedaan en indien een actie is afgehandeld, dan wordt dit verwerkt in de verbetermatrix.

3.2 MEDEWERKERS

De medewerkers zijn het grootste goed van een zorgorganisatie: uiteindelijk bepalen zij grotendeels de kwaliteit van zorg die geboden wordt. Naast het bieden van goede zorg wil Titurel aan zijn medewerkers ook een fijne, inspirerende en uitdagende werkplek bieden.

3.2.1. Medewerkerstevredenheidsonderzoek / medewerkersmedezeggenschap

Medewerkerstevredenheidsonderzoek

In mei 2020 werd een PMO uitgevoerd waaraan 32 medewerkers deelnamen, hetzij 70% van het totaal aantal medewerkers. De tevredenheid van de medewerkers was groot: 100% van de deelnemers gaf aan voldoening uit het werk te halen. Zowel de steun van collega's en leidinggevendenden als de opleidingsmogelijkheden werden zeer gewaardeerd. Een meerderheid (96%) ervaart een goede balans tussen werk en de thuissituatie.

In 2021 werd geen medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd.

Medezeggenschap

2021 stond in het teken van de realisatie van de nieuwbouw. De maatregelen en het ziekteverzuim als gevolg van Covid19 speelden vooral in het voor- en het najaar een grote rol.

Teamvergadering: medezeggenschap in praktijk

In 2020 werd het initiatief genomen tot de oprichting van een ondernemingsraad. Op diverse wijzen werden de medewerkers geïnformeerd over de oprichting van de ondernemingsraad: per e-mail werd informatie gedeeld, een beleidsadviseur bezocht alle teamvergaderingen om uitleg te geven en medewerkers aan te sporen zich kandidaat te stellen. Alle medewerkers werden (corona proof) uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst. Vanwege te weinig animo ging deze niet door, er werd uiteindelijk een gesprek gevoerd met één medewerker.

We stelden uiteindelijk vast dat er, vooralsnog, binnen Titurel te weinig animo is om een 'officiële' ondernemingsraad op te richten. We besloten om de medewerkersparticipatie in te vullen middels een medewerkersraad. Mede als gevolg van de Corona maatregelen en uitbraak, en de werkzaamheden op de nieuwe locaties, maakten we hiermee nog geen start. Wel wordt medezeggenschap vertaald in de bestaande overleggen: elke team heeft tweewekelijks een teamvergadering waarin, naast zorg gerelateerde onderwerpen, ook breder input gegeven en gevraagd wordt over wat de medewerkers aangaat of bezighoudt. De teamleiders hebben – eveneens tweewekelijks – overleg met de bestuurder en maandelijks overleg met het kernteam: zij vormen een natuurlijk verbinding tussen de medewerkers en de bestuurder.

Proces nieuwbouw en vorming nieuwe medewerkersteams

Eind 2021 werden de nieuwe huizen opgeleverd, waardoor we de mogelijkheid kregen te starten met nieuwe woongroepen met elk hun eigen sfeer en identiteit.

In het voorjaar startten we met het vormen van de nieuw samengestelde teams, passend bij het zorgaanbod. De wensen van de medewerkers werden grotendeels gehonoreerd.

In 2021 werden in totaal 13 nieuwe medewerkers aangetrokken.

Schaarste op de arbeidsmarkt

Net als eerdere jaren werden we getroffen door de schaarste op de arbeidsmarkt voor de invulling van vacatures voor zorgmedewerkers. Zoals ook vorig jaar aangegeven werd, is het belangrijk de balans in het oog te houden tussen ervaren personeel en nieuw afgestudeerden. De actualiteit duwt ons steeds verder in een richting waarin we nadenken over de inzet van meer mensen in opleiding die we, in combinatie met het volgen van de juiste opleiding, groepsgewijs in de praktijk van elke dag willen begeleiden.

Samenvattend

De uiteindelijke verhuizing van (een aantal van) onze bewoners naar hun nieuwe huizen vond plaats in het najaar van 2021 toen ook de pandemie een nieuwe piek tegemoet ging. Al met al was het niet mogelijk gezamenlijke teamdagen voor alle medewerkers te organiseren. We brachten medezeggenschap in praktijk tijdens de tweewekelijkse teambesprekingen, de teamdag en bijeenkomsten die we per locatie organiseerden. Vooruitkijkend verwachten we in 2022 de medezeggenschap van de medewerkers weer formeel te organiseren en deze met een afvaardiging per team in een groter verband, vorm te geven. Ook een organisatie brede teamdag hopen wij – zonder Covid perikelen – weer te organiseren.

3.2.3. Deskundigheidsbevordering

Het jaar 2021 heeft in het teken gestaan van Covid-19 maatregelen, de groei van organisatie met de nieuwe huizen en de verhuizing.

Ondanks de Covid-19 maatregelen zijn de jaarlijks terugkerende scholingen zoals BHV en regievoeders training wel doorgegaan, weliswaar in aangepaste vorm.

Zorginhoudelijk scholing

- Onze visie geeft ons een duidelijk waardenkader van waaruit we de zorg op Titurel vormgeven. Onze manier van werken, van de organisatie van de zorg van alle dag, biedt een handelingsrichting, maar kan krachtiger weggezet worden. Het team van de Cluse heeft het visietraject in begin 2021 doorlopen.
- In de loop van 2021 zijn er bijeenkomsten geweest voor alle zorgmedewerkers en hun teams over de samenstelling van de nieuwe groepen en daarbij horende specifieke zorgvragen. Hier is ingegaan op aanstaande verhuizing. Naast praktische overwegingen, werd gekeken naar zorginhoudelijk aspecten waarop geanticipeerd moest worden. Daarnaast is er in deze bijeenkomsten stil gestaan bij het groepsproces in de nieuwe woningen, zowel op groepsniveau als op individueel niveau.

Praktische opleidingen

Onze medewerkers hebben in 2021 de volgende scholingen gevolgd:

- ONS herhalingsbijeenkomst/ opfris cursus: hierbij is aandacht geweest voor het schrijven van de zorgplannen, doelgericht rapporteren en roosteren.
- BHV opleiding: alle medewerkers die binnen de organisatie in wisselende diensten werken, hebben een BHV opleiding gevolgd. Deze bestaat uit een basis opleiding van twee dagen en daarna een jaarlijks terugkerende herhaling.
- Cursus ondersteunende communicatie (casus gericht) t.b.v. de pedagogische begeleiders van de Cluse door logopediste.
- Voorlichting door diëtiste aangaande plan van aanpak gezonde voeding organisatiebreed.
- Regievoerderstraining: een aantal medewerkers binnen de organisatie hebben de regievoerders training gevolgd. Deze training staat in het teken van complexere casussen na de BHV, wanneer BHV niet voldoet.
- Training medicijnverstrekking: deze online training werd door alle (nieuwe) pedagogisch medewerkers gevolgd en het certificaat gehaald. De training “Verantwoord medicijngebruik” is een algemene cursus voor intramurale zorg. Deze digitale cursus wordt na de proeftijd aangeboden zodat nieuwe medewerkers er snel mee aan het werk kunnen.

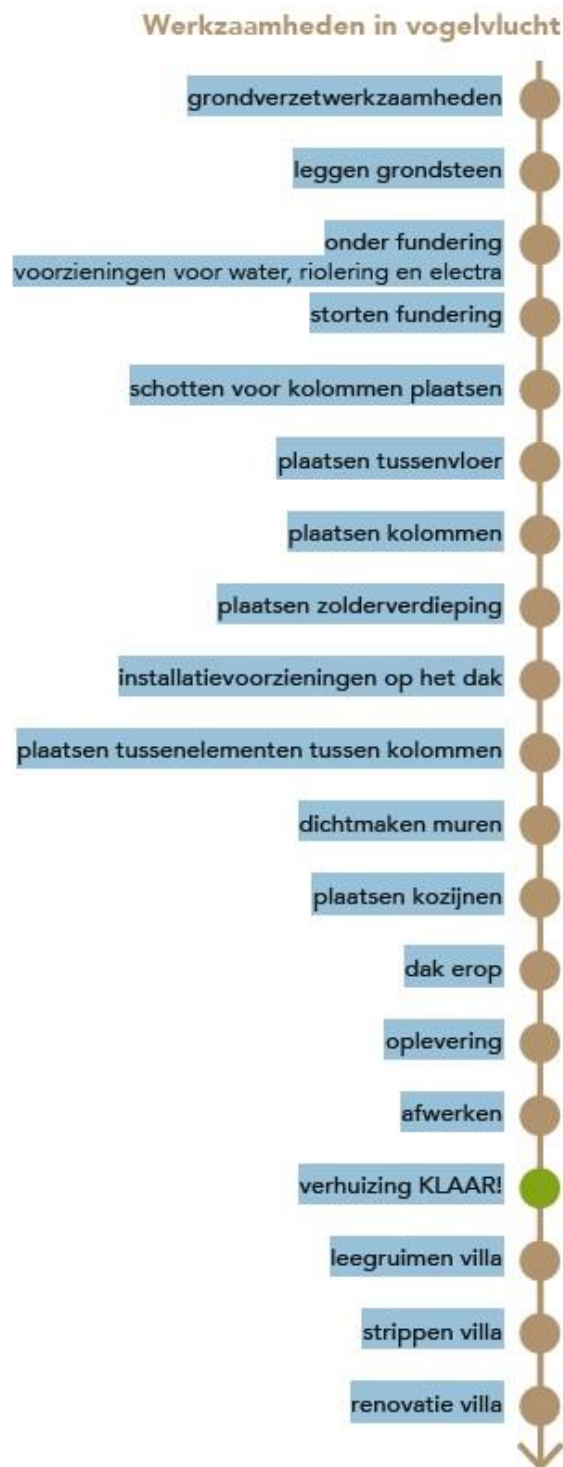
Het afgelopen jaar waren er vijf leerlingen werkzaam bij Titurel.

Opleiding
Leerling/arbeidsovereenkomsten   ● MBO niv. 4, Maatschappelijke zorg (persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen), eerstejaars x 1● Social Work deeltijd, eerstejaars x 1● Social Work deeltijd, laatstejaars x 1● Associate degree Social work, eerstejaars x 1● MBO niv. 4, Maatschappelijke zorg (persoonlijk begeleider specifieke doelgroepen), laatstejaars x 1

3.3 ACCOMMODATIEONTWIKKELING

De accommodatieontwikkelingen van de afgelopen jaren legden we vast in de “Bijzonder Bieduinen bouwnieuwsbrieven” zodat alle Titirel betrokkenen gedurende het hele proces geïnformeerd zijn over alle ontwikkelingen.

Bijlagen: Bijzonder Bieduinenen bouwnieuwsbrief 1 t/m 6

3.3.1 Bijlagen: Bijzonder Bieduinen bouwnieuwsbrieven

Bijzonder Bieduinen bouwnieuwsbrief 1	18 juli 2018	Pagina 1 - 9
Bijzonder Bieduinen bouwnieuwsbrief 2	3 april 2019	Pagina 10 – 16
Bijzonder Bieduinen bouwnieuwsbrief 3	16 september 2019	Pagina 17 - 21
Bijzonder Bieduinen bouwnieuwsbrief 4	8 januari 2021	Pagina 22 - 27
Bijzonder Bieduinen bouwnieuwsbrief 5	4 mei 2021	Pagina 28 - 34
Bijzonder Bieduinen bouwnieuwsbrief 6	5 november 2021	Pagina 35 - 40

'Bijzonder Bieduinen en Typisch Titurel'

Titurel bouwt!

We bouwen twee nieuwe woongebouwen in het bos, het oude dierenverblijf is inmiddels werkplaats en als de woongebouwen klaar zijn, restaureren we de villa Bieduinen. Alles bij elkaar is dat een enorm project. In deze Bijzonder Bieduinen Bouwnieuwsbrief houden we jullie op de hoogte van de vorderingen. Omdat dit de eerste nieuwsbrief is, kijken we vooral terug op al het werk wat er al is verzet, maar we beginnen om te laten zien wat nu precies de plannen zijn.

Veel plezier en bouw vooral met ons mee!

Katrien Muylaert
Bestuurder Titurel

Wat zijn de plannen?

We zijn er al een tijd over bezig – en tot nu toe gaat het niet zonder slag of stoot – maar we gaan bouwen en verbouwen. Titurel ontwikkelt op deze bijzondere plek een innovatief project: Bijzonder Bieduinen. Het combineert en verbindt zorg, cultuurhistorie, duurzaamheid, het sociaal domein, natuur, recreatie en de omgeving.

In de eerste fase van het project bouwden we een werkplaats voor houtbewerking en de keramiekwerkplaats.

In fase 2 bouwen we twee huizen voor 16 bewoners die – afhankelijk van hun zorgvraag – meer op zichzelf of in een groep kunnen wonen. We leggen rond het monument een parktuin aan.

Wonen

Op de Cluse komt een geschakelde woning voor twee groepen van acht bewoners. Dichter bij het monument, op Bieduinenhof, komt het andere woongebouw. In dit woongebouw kunnen 16 bewoners meer op zichzelf wonen.

In Hoogerheide houden we de woonvoorziening Lohegrin.

De woongebouwen worden gebouwd op de zogenaamde modulebouwmanier volgens een nieuw ontwikkeld concept. Dat betekent dat we met gestandaardiseerde modules kunnen werken en dat levert voordelen voor zowel de prijs als de manier van bouwen. Het bouwbedrijf bereidt die modules grotendeels in eigen werkplaats voor. Eenmaal op locatie kan er heel efficiënt worden gebouwd. Dat is minder belastend voor de bewoners en voor het bos.

Werkplaats

Het eerste echt zichtbare onderdeel van het hele project is de verbouwing van het oude dierenverblijf tot een schitterende nieuwe werkplaats. Het is een echte coproductie. In het voorjaar van 2017 maken Lukas en Guido samen met bewoners en vrijwilligers en aannemer Ad Reniers de plannen. Nog geen jaar later, op 2 februari 2018, brengen we de grondsteen van de Cluse in optocht naar de nieuwe werkplaats! De eerste mijlpaal!

Maar wat is er in dat jaar veel werk verzet! Graven, timmeren, zagen, vegen, schroeven en sjouwen. Geweldig!

In de zomervakantie 2017 gaat het dak er af en leggen we met veel handen een mooi nieuw dak. In de werkplaats komen kozijnen, ramen en deuren. Dan pakken we de binnenruimte aan. Er komen twee werkplaatsen, een houtwerkplaats en een keramiekatelier met een speciale ruimte voor de keramiekoven. In de hele werkplaats leggen we vloerverwarming en dan storten we beton. Rond de Kerstvakantie is de werkplaats klaar en kunnen we verhuizen.

Als nieuwsgierige medewerkers, bewoners en bezoekers de werkplaats komen bewonderen, is de bouwploeg enorm trots, en terecht!

Een applaus voor timmerman Huib en installateurs Arthur en Sebastiaan en alle bewoners die hier onder leiding van Lukas zo hard hebben gewerkt!

Voor de verbouwing van het dierenverblijf tot werkplaats krijgen we een royale gift van het Jos de Graauwfonds. Die gift en de hulp van velen maken de werkplaats extra mooi!

Het park

Ook in de zomer van 2017 starten we met de nieuwe inrichting van het terrein. En opnieuw inrichten begint met... *kappen*. In de buurt van de nieuwe werkplaats en naast het grasveld rooien we flink wat bomen en dat zorgt gelijk voor ruimte en licht. Wandelpaden worden weer zichtbaar en bij de werkplaats maken we parkeerruimte. De open plek voor de werkplaats zaaien we in met gras. Zo blijft die ruimte lekker open.

Om het water weg te leiden uit de paardenweide, graven we een poel. Zo hebben de paarden een droge weide. Achter de werkplaats en langs de poel komt een pad naar het monument. Wie over de oprijlaan aan komt rijden, ziet het direct: ook hier zijn bomen weg en er is gras ingezaaid. De entree van Titurel ziet er nu open en uitnodigend uit. Dat is een mooi welkom voor de bezoekers en bewoners van villa Bieduinen!

Een park aanleggen in bosachtig terrein is een flinke klus. Vrijwilliger Ronald heeft zich daar heel hard voor ingezet. Samen met het waardevolle advies van boswachter Anton Vos en met de hulp van verschillende bewoners krijgt de nieuwe indeling van het terrein steeds meer vorm.

De aanleg van een voedselbos aan de rand van het bos bij de kapel, staat op de planning voor het najaar van 2018.

Het monument

Ze wordt weleens *de oude dame* genoemd. Of *de briljant van het landgoed Bieduinen*. In de omgeving hebben ze het weleens over *de villa van Servais*. Allemaal hebben ze het over villa Bieduinen. De monumentale villa aan het einde van de oprijlaan.

En oud is ze zeker: ruim 135 jaar!

De tand des tijds laat zich steeds meer voelen. Het monument kampt met achterstallig onderhoud en voldoet niet meer aan de hedendaagse eisen. De technische installaties in het monument zijn verouderd en de ontwikkelingen in de zorg dagen ons uit om nieuwe toekomstplannen te maken.

Met de restauratie van het monument beogen we de creatie van ruimte voor een theeschenkerij, een ontmoetings- en activiteitenruimte, een atelierruimte voor de werkgebieden textiel en de mattenweverij, alsook kantoor- en vergaderruimte.

Hoe het allemaal begon

De villa op landgoed Bieduinen is gebouwd in 1883. Ruim 100 jaar later, we schrijven 1989, vestigt Stichting Titurel zich op het mooie landgoed Bieduinen. Dat landgoed is eigendom van Stichting Bieduinhof en in beheer bij de familie van Mierlo. Die familie wil het landgoed weer de caritatieve zorgbestemming geven die het jarenlang had.

De bewoners van Titurel nemen hun intrek in het imposante monument, *villa Bieduinen*. We gaan er wonen en een stukje verder op het landgoed vind je de werkgebieden: het houtatelier, het keramiek- en textielatelier, de mattenweverij en het onderwijs: cultuur- en algemene vormingsklassen in *de Cluse*.

Titurel groeit gestaag en in 2013 ontstaat nood aan meer woonruimte. We openen een locatie op de Ossendrechtseweg in Hoogerheide, waar 16 bewoners hun thuis vinden.

Vanaf 2016 zijn we volop aan de slag om plannen te maken voor nieuwe woongebouwen en voor de renovatie van het monument.

Een grote opdracht

Als voormalig directeur/bestuurder Peer Muntz in 2015 het stokje overdraagt aan Katrien Muylaert, is haar eerste en grootste opdracht: de toekomstbestendigheid van Stichting Titurel verzekeren. Ze maakt een meerjarig (business)plan voor het ontwikkelen van nieuwe accommodatie voor onze bewoners en deelnemers. De toekomst van Titurel zet zich voort op landgoed Bieduinen. Hier is Titurel diepgeworteld, deze plek bepaalt mee onze identiteit.

In het najaar van 2016 deelt Katrien de eerste accommodatieplannen met bewoners, deelnemers en hun familie tijdens de jaarlijkse familiedag.

Katrien kijkt nu, in 2018 terug: "Het was de aftrap van een lang en spannend proces van plannen maken, onderzoeken (laten) uitvoeren, veel rekenwerk, afstemming en overleggen.

Het netwerk van contacten met diverse organisaties en mensen breidt zich steeds meer uit. We voelen ons gedragen door het vertrouwen, de inzet en het meedenken van heel veel mensen binnen die organisaties en in onze omgeving. Mensen die ons een warm hart toedragen. Onze dank hiervoor is groot."

Grote plannen

De eerste plannen in 2016 gaan uit van drie geschakelde (nieuwbouw)woningen voor zo'n 48 bewoners. Twee van die woningen komen op de Cluse, een beschutte plek in het bos waar tot dan de werkplaats is. De andere woning komt dichterbij het monument. Het dierenverblijf wordt werkplaats. We tekenen de aanleg van een park. Het monument wordt gerestaureerd en er komt een theeschenkerij, een ontmoetings- en activiteitenruimte, een atelierruimte voor de werkgebieden textiel en de mattenweverij, en kantoor- en vergaderruimtes.

Meepraten

De plannen gaan over de bewoners, over hun toekomstige thuis en werkplaats. We betrekken ze daarom waar we kunnen, zonder ze extra te belasten met de plannen. Op die manier dragen we het project samen en wordt het ook een deel van hen.

Het verbouwen van het dierenverblijf naar werkplaats, de bouw van een nieuw dierenverblijf en de aanleg van het park zijn daarom projecten die we samen met onze bewoners realiseren.

Hoe vleermuizen kunnen vertragen

We gaan bouwen in het bos, direct naast het Natuur Netwerk Brabant, NNB, dus moeten we verder onderzoek uitvoeren. We ontdekken dat in het monument een vleermuizenkolonie woont – daarnaast zijn ook op de Cluse vleermuizen gesignaleerd – dit noopt ons tot het laten uitvoeren van een vleermuizenonderzoek. Dat onderzoek heeft een lange doorlooptijd, er moet immers in verschillende seizoenen gemeten worden.

De offerte die we voor het meerjarige businessplan hadden, is door het vleermuizenonderzoek helaas verlopen...

Het Rijk en de provincie

Het monument is een *Rijksmonument* en het landgoed in zijn geheel is van cultuurhistorische waarde. Daarom moet de provincie goedkeuring geven aan de vormgeving van de gebouwen en de inrichting van het terrein. Dat betekent allerlei overleggen met allerlei afdelingen van de provincie: erfgoed, natuur en ruimtelijke ordening. Het is een ingewikkelde puzzel die extra tijd vraagt want soms zit de wet- en regelgeving van de verschillende beleidsterreinen elkaar in de weg.

Dat traject krijgt ondersteuning als we in 2017 een project van de [Erfgoedfabriek Noord-Brabant](#) worden.

We kunnen dan gebruik maken van de expertise van de provincie over erfgoed. Bovendien helpen zij het proces mee te coördineren. Ze zetten zich in om ons project onder de aandacht te brengen van een groot publiek. Daar zijn we blij mee.

Van goede hoop naar failliet

Inmiddels verstrijkt de tijd. Begin 2017. De economie trekt aan en ook de bouw krabbelt weer overeind. Leuk voor de bouw maar voor ons betekent het sterk stijgende bouwpreizen.

Het businessplan sluit niet meer aan op de ontstane situatie. Een andere manier van bouwen lijkt geen financieel voordeel op te leveren.

We besluiten om te gaan bouwen in een bouwteam: dit betekent geen aanbesteding, maar lopende het proces intensief samenwerken met de bouwer, op zoek naar inventieve oplossingen die kostenbesparend zijn. We werken de opzet uit met een gerenommeerde aannemer uit het Bredase waar onze architect goede ervaringen mee had. Zij zien mogelijkheden om te bouwen binnen ons fors bijgestelde budget.

De voorbereidingsfase verloopt voorspoedig en al gauw zijn we samen een paar maanden op weg.

Op het moment dat we de overeenkomst zouden sluiten, haakt het bouwbedrijf plots af. Een donderslag bij heldere hemel.

Ze geven aan het project niet meer te kunnen realiseren tegen de afgesproken prijs. Onze teleurstelling is groot. Het voelt alsof we, na ruim een half jaar, weer terug bij af zijn. We moeten op zoek naar een nieuwe bouwer.

Wanneer enkele weken later blijkt dat het bouwbedrijf waarmee we dit avontuur aan wilden gaan in slechte papieren zit en er niet lang daarna een faillissement volgt, maakt het gevoel van teleurstelling plaats voor opluchting.

Nieuwe inzichten bieden nieuwe kansen

We passen de plannen uit 2016 op grond van inhoudelijke overwegingen aan. Een van de woningen richten we in voor meer individueel wonen, dit betekent dat er minder nadruk ligt op het groepsproces. De kamers worden iets groter – met een eigen keukenblok – en de gezamenlijke woonkamer wordt juist iets kleiner. Het nieuwe ontwerp sluit naadloos aan bij wat met een aantal bewoners besproken is in de bewoners-participatiegroep.

De beste plek, maar...

Na veel onderzoek en overleg geeft de provincie uitsluitsel over de gewenste bouwplek: iets verder van het monument – dat moet immers schitteren – achter het huidige kantoor. Vanuit het oogpunt van de cultuurhistorische waarde én de belangen van de buurman is dit inderdaad de beste plek.

Ook vanuit inhoudelijke motieven voor de zorg - en dat is voor ons het meest belangrijk - heeft deze plek de voorkeur.

De nieuwe plek heeft een natuurlijke afscheiding tussen openbaar en privéterrein.

Helaas zit er een adder onder het gras. De nieuwe plek ligt net buiten het bouwvlak en precies in het gebied van het Natuur Netwerk Brabant (NNB). Dit betekent dat we de langdurige procedure van een bestemmingsplanwijziging in moeten.

Als onderdeel van die procedure moeten we een natuurcompensatieplan opstellen, waar verschillende belanghebbenden, zoals de natuurverenigingen Namiro en Benegora, akkoord op moeten geven. Dat traject verloopt voorspoedig.

Maar niet alleen het bestemmingsplan moet worden gewijzigd, ook de begrenzing van het Natuur Netwerk Brabant (NNB). Hiervoor gelden weer andere procedures en wet- en regelgeving.

We moesten in overleg met natuurvertegenwoordigers van de provincie. Inhoudelijk is er inmiddels – in principe – overeenstemming bereikt, maar op het moment van het verschijnen van deze nieuwsbrief, zijn we nog in afwachting van de concrete uitwerking hiervan.

Zodra we het formele akkoord van de provincie ontvangen over de herbegrenzing van het NNB, dienen we het voorstel voor de bestemmingsplanwijziging in. Daarnaast maakt de architect samen met Bergh Bouwsystemen de aanvraag tot bouwvergunning klaar. We verwachten beide aanvragen – voor de wijziging van het bestemmingsplan en de bouwvergunning – begin september als een gecombineerde aanvraag in te dienen. Dan breekt weer een nieuwe fase aan!

Erfpacht en hypotheek

Sinds de zomer van 2017 overleggen we regelmatig met vertegenwoordigers van de familie van Mierlo, de bank en de notaris om te komen tot een erfpachtovereenkomst voor het terrein de Cluse, villa Bieduinen en een deel van het landgoed Bieduinen. Dat is een ingewikkeld dossier, wat veel zorgvuldigheid en overeenstemming vraagt. Er moet een hypotheek gevestigd worden en dus moeten we een bijkomende overeenkomst met de bank afsluiten.

Op 19 juni 2018 tekent Katrien, namens Stichting Titurel, en Erik van den Bergh, namens Bergh Bouwsystemen BV, een intentieovereenkomst. Dat is voor architect Sander van Sambeek het sein om aan de slag te gaan met de definitieve ontwerptekeningen voor de woongebouwen.

Woensdag 27 juni 2018 tekenen Stichting Titurel en Stichting Bieduinhof het eerste deel van de erfpachtovereenkomst, na een traject met alle belanghebbenden (Stichting Bieduinhof, Titurel en Rabobank).

En dan gaat het hard

Twee dagen na de ondertekening van de erfpachtovereenkomst starten we met de constructieve sloop van het gebouw op de Cluse. Het gebouw stond erg kwetsbaar in het bos, dus het was

erg fijn deze volgende stap te nemen. Een stuk geschiedenis maakt ruimte voor een mooie nieuwe toekomst. Na een lang voortraject hebben we de tweede mijlpaal bereikt!

En het monument?

In het nieuwe businessplan houden we maar beperkt rekening met de financiële middelen voor de restauratie van het monument. De plannen voor het monument ontwikkelen we gefaseerd.

Als we de financiële middelen verkrijgen, voeren we de plannen uit. We zetten nu dus voluit in op fondsenwerving voor het realiseren van onze mooie plannen!

Volgende nieuwsbrief

Van het verdere vervolg houden wij u op de hoogte via deze bouwnieuwsbrief. De volgende verschijnt in het najaar.

zorgt
woont
werkt

'Bijzonder Bieduinen en Typisch Titirel'

Het is lente. Tijd voor een nieuwe Bieduinenbouwbrief. Sinds de vorige nieuwsbrief is er veel gebeurd. We zijn vier stappen vooruitgegaan. Door allerlei oorzaken moesten we ook weer twee stappen terug doen. Dat is jammer, maar alles bij elkaar gaan we nog steeds vooruit. Het duurt alleen wat langer. In deze nieuwsbrief leest u eerst een terugblik op de afgelopen maanden.

Daarnaast introduceren we de *Huisvrienden van Titirel*. Een mooie manier om samen met ons aan de toekomst van Titirel te bouwen.

Veel plezier met deze bouwnieuwsbrief.

Katrien Muylaert
Bestuurder

een terugblik...

Feest bij de werkplaats

Het was al een feest om in de nieuwe werkplaats te werken, maar 28 september kreeg dat feest ook een officieel tintje.

Op die dag verrichtten burgemeester Steven Adriaansen en Stephan Vermeulen de officiële opening van het gebouw. Stephan Vermeulen is de voorzitter van het *Jos de Graauw Fonds* en van dat fonds kregen we een substantiële bijdrage voor de nieuwe werkplaats. We zijn hen daar heel dankbaar voor. Voordat Steven en Stephan de ingepakte werkplaats openden, spraken ze mooie woorden over onze toekomstplannen. Ze zijn zeer betrokken bij de bewoners en deelnemers van Titirel en wensen ze heel veel plezier met de werkplaats.

Daarna volgt een rondleiding door het gebouw.

Iedereen vindt het prachtig. Sander van Sambeek van *Oomen Architecten* en Erik van den Bergh, hoofd van *Bergh Bouwsystemen* presenteren vervolgens de bouwplannen voor de twee zorgwoningen.

Ze laten de nieuwe tekeningen zien. Opvallend nieuw daarbij is de glazen pui tussen de twee woningen bij de Cluse.

Die verbindt de woningen en zorgt voor volop licht en ruimte. Deze presentatie lieten we op 22 september al zien op de familiedag aan de bewoners, hun familie en netwerk en net als toen is het enthousiasme groot.

De planning van de plannen

Het is eind september 2018 als we de bestemmingsplanwijziging en de aanvraag voor de bouwvergunning indienen. Als alles goed gaat, ziet de planning er zo uit:

Plannen verder uitwerken

Nu de plannen zijn ingediend, werken we samen met Bergh Bouwsystemen de bouwplannen verder uit. We knippen het grote plan op in verschillende delen. Bergh Bouwsystemen begint met de Engineering. Dat is de technische uitwerking van het ontwerp. We verwachten dat de engineering in het eerste kwartaal van 2019 klaar is. We zitten in de startblokken om direct als we de vergunning krijgen, de opdracht te verlenen en te starten.

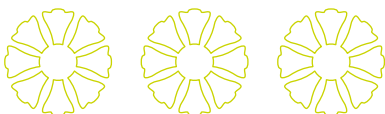
Kijk ook eens op de site <https://www.voxs.nl/new-index> daar presenteert Bergh Bouw ons project.

Lange adem

Bouwen op landgoed Bieduinen en andere *cultuurhistorisch waardevolle complexen* is volgens de Nota Ruimte van de provincie Noord-Brabant verboden. Alleen als door het bouwen de cultuurhistorische waarde van het landgoed vermeerderd, mag het. De juiste plaats kiezen voor het woongebouw bij het monument is daarom belangrijk. Dus waar komt het woongebouw precies? Dat is een kwestie van kijken, afwegen, belangen van allerlei instanties meewegen. We praten met de gemeente en met de afdelingen ruimtelijke ordening, ecologie en cultuurhistorie van de provincie. Samen zoeken we de meest geschikte locatie. De locatie die we vinden heeft weinig hoogteverschil. Er hoeft daardoor minder grond verzet te worden. Ook kan de oppervlakte van het bouwvlak kleiner blijven en hoeven we minder natuur te compenseren. Omdat het bouwvlak een meter lager ligt dan het monument, komt het monument ook nog eens beter uit. Het bouwvlak schuift wel wat verder naar het westen. Zo vinden we samen – ook vanuit cultuurhistorisch oogpunt – de beste locatie.

Bieduinenhof

de Cluse

Nieuw overleg

Over het bouwvlak bij het monument volgen in januari en februari nieuwe overleggen met Katrien, Lukas, Jeroen van Broekhoven, de projectleider van Rho Adviseurs voor Leefruimte die voor ons de aanvraag van de bouwvergunning begeleidt, vertegenwoordigers van de gemeente en de provincie. Hierdoor ligt de procedure stil, zonder overeenstemming kunnen we immers geen stappen zetten.

Nadat alle wijzigingen en toezeggingen zijn vastgelegd, kunnen we de plannen aanpassen en kan de procedure weer starten.

Het tijdsverlies is groot. Door al het oponthoud en overleg, kan de gemeenteraad de aanvragen naar verwachting niet voor de zomervakantie behandelen. De aanvraag schuift door naar september, de vergunning komt dan pas laat in het najaar.

Blauwgroene mantel

Als natuurcompensatie moeten we een blauwgroene mantel aanleggen: in het overgangsgedebied tussen tuin/park en het bos moeten we beplanting aanleggen. We nemen dit mee in het tuinontwerp wat door een landschapsarchitect wordt gemaakt. De provincie financiert dit ontwerp.

Cargill laat de parktuin groeien

Het is nu nog maar maart, maar de parktuin groeit en bloeit al volop. Figuurlijk dan. Iedere keer als je Titurel bezoekt, zie je op verschillende plaatsen weer nieuwe ontwikkelingen.

December 2018

Een groep medewerkers van *Cargill uit Bergen op Zoom* rijdt het terrein op. Anton, de boswachter en onze vrijwillige tuinman Ronald staan ze al op te wachten. Op hun aanwijzingen planten de medewerkers van Cargill op de heuvel achter het huidige kantoorgebouw honderden planten die Anton uitzocht en kocht. Zo bouwen ze mee aan het voedselbos. Dat voedselbos brengt ons straks vruchten, zaden, noten, eetbaar blad en kruiden die we in de keuken kunnen gebruiken. Als het meezit, kunnen we in de zomer al smullen van de eerste oogst!

Door al die verschillende planten komt er ook meer nectar in het bos. Dat is goed voor de insecten en de vogels. Het voedselbos vergroot daarmee ook de biodiversiteit op het landgoed.

En vormt gelijk het eerste gedeelte van de blauwgroene mantel.

Parktuin-work-out

Goed om te weten: de aanleg van de parktuin en vooral ook het onderhoud ervan vraagt veel werk. Daarom stropen een handvol vrijwilligers elke zaterdagochtend hun mouwen op en gaan aan de slag. Dat is gezellig en leuk. Het is goed voor je lijf en voor Titurel. Heb je ook zin in zo'n wekelijkse work-out in de gezonde buitenlucht? Onze Lukas van Crimpen regelt de inschrijvingen, de jaarabbonementen zijn uitzonderlijk gratis. Waar wacht je nog op?

Restauratie van het monument

Het is maart 2019

De aanvragen voor de bouwvergunning en het bestemmingsplan zijn de deur uit. Er ontstaat ruimte en tijd om de plannen voor het restaureren en verbouwen van de Villa Bieduinen verder te ontwikkelen. We leggen contact met *bouwbedrijf De Kok-Cauwenborgh*. Zij hebben veel kennis en ervaring met de restauratie van monumenten. Ze restaureerden eerder al de abdij in Middelburg en het Markiezenhof in Bergen op Zoom. Ze nemen de staat van het monument op en inmiddels hebben we een eerste kostenraming ontvangen.

Samen met de architect verfijnen we de plannen.

We onderzoeken of we samen met onze bewoners een deel van het werk zelf kunnen doen. Dat werkte ook al goed bij de werkplaats. Ook verenigingen of bedrijven die vanuit maatschappelijke betrokkenheid of voor de teambuilding mee willen helpen, kunnen aan de slag. Er zijn altijd mooie deelprojecten die jullie samen met onze bewoners en onder professionele begeleiding kunnen realiseren.

Heb je interesse? Lukas van Crimpen bespreekt graag de mogelijkheden.

Lukas van Crimpen

dat was de terugblik en nu verder ;-)

Huisvriend van Titurel

Voor al onze mooie plannen is heel veel geld nodig.

Na de traditionele Kerstspeluitvoering eind december startten we met de fondsenwervingscampagne. Het is hartverwarmend dat meteen na de voorstelling mensen al informatie kwamen vragen over de mogelijkheden.

Een belangrijk onderdeel van de fondsenwervingscampagne is de actie *Huisvriend van Titurel*. Ja, het is een actie om geld in te zamelen, maar wat voor ons voorop staat is de vriendschap, de verbinding met u.

Niet voor niets heet deze nieuwsbrief: Titurel bouwt samen.

Samen met onze huisvrienden zetten we de schouders onder dit megaproject. Gedurende tenminste drie jaar steunt u ons met een kleine of grote financiële bijdrage waardoor de plannen

van Titirel mogelijk worden. We willen onze vrienden graag ontmoeten, dus nodigen we jullie minstens een keer per jaar uit voor een leuke activiteit of interessante bijeenkomst. Zo bouwen we aan een langdurige, warme en hartelijke vriendschapsband.

Bij deze Bouwnieuwsbrief zit het inschrijfformulier voor Huisvriend van Titirel. We willen graag dat u onze vriend wordt!

Vrienden maken toekomst mogelijk

De nieuwe woongebouwen financieren we vanuit het zorgbudget. Dat is daarvoor bestemd. Voor de restauratie van het monument zoeken we andere bronnen. Naast hulp in natura en subsidies zijn er ook de bijdragen van de Huisvrienden van Titirel en andere gulle gevers.

Met al die bijdragen maken we de volgende toekomstplannen mogelijk. Allereerst de restauratie van villa Bieduinen.

De 135-jarige *dame* wordt helemaal opgeknapt. We maken creatieve ateliers voor de ambachtelijke werkgebieden textiel en de mattenweverij. Daarnaast komt er een inspirerende ruimte voor het educatieve werkgebied en een kantoor voor de medewerkers. Naast de keuken maken we een mooie theetuin en in het verlengde daarvan een grote open ontmoetings- en tentoonstellingsruimte.

We verbinden ons graag met de buitenwereld. Dat doen we door zelf naar buiten te treden. Daarnaast nodigen we iedereen ook uit op landgoed Bieduinen. Op het landgoed zijn schitterende wandel- en fietspaden en kom ook zeker genieten van onze parktuin. Bewoners van de dorpen in de buurt en de ruimere omgeving zijn net als wandelaars en fietsers van harte welkom in de theetuin.

Subsidie van het Restauratiefonds

Eind 2018 ontvangen we op Bieduinen Nanette Vugts, de beheerder van het Restauratiefonds van de provincie. Zij vertelt over de mogelijkheden om subsidie te krijgen voor de restauratie van het monument. We moeten de bouwvergunning in oktober 2019 hebben om in aanmerking te komen voor subsidie.

Dat wordt dus een nieuwe race tegen de klok.

Comité van aanbeveling

We zijn blij en trots dat veel mensen in het publieke veld betrokken zijn bij het welzijn van onze bewoners en de zorg die wij leveren. Zij ontvangen onze toekomstplannen met enthousiasme en erkennen en steunen het belang ervan.

De burgemeester en de voltallige raad van de gemeente Woensdrecht onderschreven hun betrokkenheid als eersten met een mooie aanbevelingsbrief. Ook de *Commissaris van de Koning van de Provincie Noord-Brabant*, de heer Wim van der Donk, en zijn collega *Commissaris van de Koning van de Provincie Zeeland*, de heer Han Polman en de voorzitter en alle leden van het *Jos de Graauwfonds* sloten zich aan bij ons Comité van Aanbeveling. Daarmee onderschrijven zij niet alleen de waarde van onze kleinschalige zorgverlening voor onze bewoners en deelnemers, maar ook wat wij betekenen voor de wijde omgeving: Putte, de andere dorpen in de gemeente Woensdrecht en eigenlijk heel de Brabantse Wal en West-Brabant en een aanzienlijk deel van Zeeland. Omgekeerd betekent die wijde omgeving heel veel voor ons. Dat we dat vertrouwen waard zijn, tonen we graag.

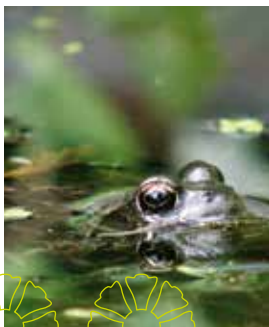
Bijzonder Bieduinen en Typisch Titirel

De zomer zit erop! Iedereen is lekker op vakantie geweest, maar sinds de vorige nieuwsbrief hebben we zeker niet stil gezeten. We zijn weer een flink eind dichterbij ons doel: de bouw van de woongebouwen en de restauratie van het monument. In deze Bieduinenbouwbrief lees je over de perikelen rond het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning. Mooie berichten over de parktuin en een domper voor de gevel...

Veel plezier met deze 3^e bouwnieuwsbrief

Katrien Muylaert
bestuurder

Bestemming bijna bereikt

In mei zei de provincie ja tegen de locatie van het bouwkegel. Vol goede moed dienden we de wijziging van het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning in. We hadden er vertrouwen in dat er geen zienswijzen zouden worden ingediend want we hadden al met iedereen (gemeente Woensdrecht, afdelingen van de provincie, natuurverenigingen) gesproken en de plannen goed afgestemd. De partijen konden tot 15 mei hun eventuele bezwaren indienen.

Helaas liep het anders... Hoewel de provincie het inhoudelijk met ons eens was, dienden zij toch een zienswijze in. Ze wilden dat we een aantal punten anders formuleerden. We moesten de toekomstige veranderingen digitaal inzichtelijk maken en een aantal punten gedetailleerder uitwerken.

Kniesoren

Erg jammer, maar er was geen tijd om te kniesoren. Onze partners gingen aan de slag om de documenten bij te stellen.

*Bieduinenhof**de Cluse*

Rho adviseurs en Econsultancy pasten de plannen aan en verwerkten de aanpassingen in een nieuwe tekening. De boswachter boog zich over het toekomstplan voor de beplanting en de architect verdiepte zich in het maken van de nodige juridische koppelingen. Katrien en Lukas coördineerden alle acties. Ondertussen zijn ze daar al behoorlijk bekwaam in. Om geen tijd te verliezen, zetten we gelijktijdig de procedure voor de herbegrenzing in gang.

Vergunning

Hoe fijn is het dat de afdeling ruimtelijke ordening van de gemeente Woensdrecht ons hierbij ondersteunde! Alle gevraagde verduidelijkingen, aanvullingen en wijzigingen leverden we op tijd in bij de provincie. En toen was het wachten op de reactie van de provincie. Gelukkig was die positief: *Het college van gedeputeerden en de juristen kunnen zich vinden in de beantwoording van de zienswijze!*

Jippie!! De procedure kan weer door!

Het college van burgemeester en wethouders van Woensdrecht keurde de plannen begin juli goed en de gemeenteraad stelde op 12 september het bestemmingsplan vast! Op basis van dat bestemmingsplan kan de vergunning worden afgegeven, maar eerst moet er formeel nogmaals gecheckt worden door de provincie en loopt dan nog de wettelijke bezwaartermijn.

De woongebouwen

In de afgelopen periode werkten de architect, Berghbouw en de installateur verder aan de uitwerking van de woongebouwen. Bij de start van de bouw weten we tot in detail hoe het er uit gaat zien. Dat zorgt straks voor een snelle bouwtijd.

Bouwkundig onderzoek monument

Bouwbedrijf De Kok-Cauwenborgh rondde het bouwkundig onderzoek aan het monument af. Dat leverde goed en minder goed nieuws op. Het goede nieuws is dat het monument in redelijke staat is. Tegenvaller is dat het torentje meer beschadigd is dan het leek en ingrijpend moet worden hersteld.

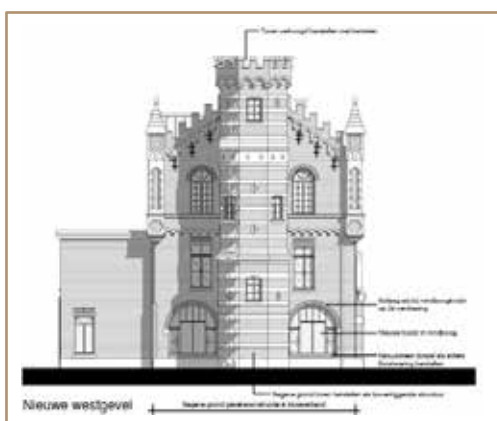
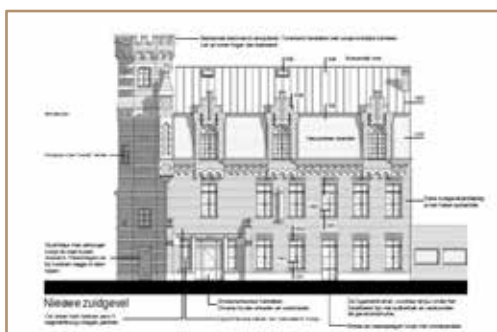

Verzakking

In de loop van de tijd vond er een stevige verzakking plaats van het monument. Dat wisten we al, maar het onderzoek bevestigde dat nog eens. Er zijn verschillende oorzaken voor de verzakking aan te wijzen. Belangrijkste boosdoener is waarschijnlijk de extra verdieping – met ornamenten en torentjes – op het oorspronkelijke gebouw. Ook het aanbrengen van de art deco-ramen en de erker leverden een bijdrage. Deze ramen beslaan een groot gedeelte van de gevel die daardoor erg kwetsbaar werd. Door de zijwaartse druk zijn er flinke scheuren ontstaan. De specialisten gaan ervan uit dat dit de reden was waarom de art deco-gevel bij de laatste grote verbouwing, begin jaren '60, weer werd verwijderd en werd vervangen door (een replica van) de originele gevel met ramen.

Wanneer we de art deco-ramen terug willen plaatsen, moeten we ingrijpende constructieve maatregelen treffen. Dit betekent hoge kosten, die nu nog niet goed in kaart te brengen zijn. Bovendien is er grote onzekerheid over het resultaat. We besluiten daarom, met pijn in het hart, af te zien van het herstel van de art deco-gevel. Hoe jammer ook, we denken dat het wel ruimte geeft voor een kwalitatief goede restauratie van de gevel.

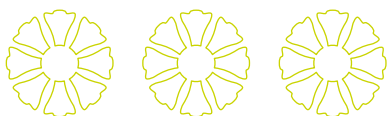

Monumentenhuis stemt in met de restauratieplannen

Op 19 juli presenteerden we het restauratieplan van bouwbedrijf De Kok-Cauwenborgh aan het Monumentenhuis van de provincie. Het Monumentenhuis was enthousiast. Ze stemden in met de plannen en gaven een positief advies. Op basis van dit advies, gaf het college de ontwerpvergunning af en legde deze ter inzage. Dit geeft ook de mogelijkheid tot het aanvragen van subsidie voor het restaureren van het monument. Deze subsidie is voor ons essentieel voor de realisatie van de plannen.

Werken in de tuin

Er gebeurde al veel moois in de tuin. Door het kappen van bomen ontstond er een grotere tuin en werd het aangrenzende bos lichter. We legden nieuwe paden aan, er kwamen duidelijke zichtlijnen en de dierenweide kreeg een nieuwe plek.

Alles bij elkaar een flink pak werk, wat we samen met onze bewoners, medewerkers en vrijwilligers oppakten. Super dat we konden rekenen op de inzet van Ronald!

Tijdens het NL-Doet weekend hielp de afgelopen twee jaren een club vrijwilligers, waaronder onze vrienden met wie we jaarlijks knotten, mee in de tuin en het bos. Op 22 mei ontvingen we bij Titurel 33 kadetten in opleiding voor een defensie-doe-dag. Zij stortten zich op het rooien van de rododendronstruiken langs de oprijlaan.

Handen uit de mouwen

Het onderhoud van de parktuin vraagt veel werk, elke zaterdagochtend stroopt een vast groepje vrijwilligers de mouwen op voor een aantal uren werken in de tuin en het bos. Zij kunnen nog versterking gebruiken. Heb je zin in een wekelijkse work-out in de gezonde buitenlucht? Neem dan contact op met onze Lukas. Hij is te bereiken op 0164-602071.

Ontwerp parktuin

De Erfgoedfabriek, een project van de provincie, financiert voor ons een tuin- en parkontwerp. Drie geselecteerde tuinarchitecten boden ons elk een eigen ontwerpvisie aan. Een visie die rekening moest houden met door ons opgegeven eisen. Begin september kozen we samen met de provincie voor het plan van tuinarchitect Benoît Fondu uit Antwerpen. In de volgende bouwnieuwsbrief laten we wat meer zien van het ontwerp van de heer Fondu. In deze nieuwsbrief kunnen we al wel vertellen wat onze eisen voor het park/tuin-ontwerp waren.

Onze tuin/park-eisen

We vinden een natuurlijke, toegankelijke – niet formele – tuin belangrijk. We willen daarom zo veel mogelijk werken met natuurlijke materialen. Dat sluit goed aan bij het karakter en de sfeer van Titurel.

Onze bewoners en deelnemers, maar ook bezoekers, groot en klein, maken gebruik van de tuin – die moet dus tegen een stootje kunnen. De aanleg en het onderhoud van de tuin doen we zoveel mogelijk zelf. Daar moet in het ontwerp rekening mee gehouden worden.

In de tuin die we openstellen, willen we graag een klein dierenpark wat (deels) toegankelijk is.

In het ontwerp/indeling zoeken we naar een natuurlijke begrenzing van het privéterrein en het openbaar terrein. Zo kunnen de bewoners genieten van hun privacy, terwijl bezoekers gewoon gebruik maken van de wandel- en fietspaden. Deze begrenzing is ook een natuurlijke barrière voor de bezoekers van de theeschenkerij. En dan zijn er nog een hele trits met praktische zaken zoals parkeerplaatsen, een fietsenstalling, aan- en wegroutes, een plaats voor de vuilcontainers, enzovoort. Natuurlijk is het ook belangrijk dat het nieuwe ontwerp de huidige structuur van de tuin en het park respecteert en alle werkzaamheden die we eerder al uitvoerden niet volledig tenietdoet.

In de volgende bouwnieuwsbrief laten we zien hoe deze eisen in het ontwerp zijn verwerkt.

zorgt
woont
werkt

We bouwen samen aan 2021! Gelukkig nieuwjaar!

2020 was een jaar om te balen, 2021 wordt het jaar om te bouwen! Want yes! We hebben eindelijk de bouwvergunning.

Nu kunnen we beginnen aan de bouw van de nieuwe woongebouwen. In deze Bieduinenbouwbrief gaat het dus eindelijk over **BOUWEN!** Heel kort kijken we even terug op wat er allemaal nodig was om hier te komen, maar vooral kijken we vooruit. Want volgende week al gaan we van start. Daar zijn we onvoorstelbaar blij mee.

Vanaf nu alleen maar mooie berichten over mijlpalen die we bereiken op weg naar de nieuwe woningen. En natuurlijk zullen er op die weg ook nog wel hobbels komen, maar we zijn in ieder geval vertrokken.

Veel plezier met deze bouwnieuwsbrief.

Katrien Muylaert
bestuurder

Vol goede moed

Eerst het zuur en dan het zoet? Nou, deze keer niet.

We zijn zo blij met de bouwvergunning dat we jullie eerst vertellen over wat er de komende weken gaat gebeuren. Het is tijd om te beginnen!

De afgelopen maand hebben we met de aannemer *Bergh Bouwsystemen* de *bouwovereenkomst* getekend. We maakten samen een planning en die planning start half januari. Het eerste wat we gaan doen, is het grondwerk bij villa Bieduinen. Daar moeten we ook het terrein egaliseren. Als we daar klaar zijn gaan we gelijk verder met het grondwerk bij de Cluse.

directeur Erik van den Bergh van Bergh
Bouwssystemen en Katrien

Als bij de villa het grondwerk klaar is, starten we daar direct met de fundering en vervolgens doen we datzelfde bij de Cluse.

Bosuil

Blauwe Reiger

De planning is dat de fundering en de vloeren half maart klaar zijn. De meest belastende werkzaamheden ronden we dan nog mooi voor het begin van het broedseizoen af.

In mei...

In mei leggen alle vogels een ei. Tenminste volgens het gezegde. Maar in werkelijkheid zijn vogels helemaal niet zo mei-vast. De blauwe reiger en de bosuil beginnen al in februari te broeden en sommige zangvogels leggen pas in augustus hun eieren. Hoewel er geen *wettelijk* broedseizoen is, gaan vergunningverleners uit van 15 maart tot 15 juli. In die periode mag je nesten, eieren en broedende vogels niet verstoren.

De Titurel-bouwploeg

In de voorbereiding van de bouw dachten de bewoners al volop mee over hoe hun huizen eruit moeten gaan zien. Dat leverde goede tips op waarvan de meeste ook door de architecten in de gebouwen zijn verwerkt.

Samen met anderen staken bewoners hun handen uit de mouwen bij de verbouw van de werkplaats en de ontwikkeling van de tuin. Ze legden paden aan en ook de dierenweide kreeg een nieuwe plek. We kregen hulp van *defensie* en van *vrijwilligers van NL-Doet*. En we hebben natuurlijk onze *vaste tuinvolwilligers* die iedere zaterdagmorgen bikkelen in het bos en in de parktuin. Bij de bouw gaan we ook onze eigen *Titurel-bouwploeg* inzetten. Er zijn genoeg klussen waar we handjes bij kunnen gebruiken. En hoe mooi is het om mee te helpen bouwen aan je eigen huis?! Samen met de *mannen van Bergh Bouwsystemen* kijken we waar onze bewoners mee kunnen werken – iedereen naar eigen kunnen. We houden jullie op de hoogte!

Hoe zit het eigenlijk met de parktuin?

In een van de vorige Bieduinenbouwbriefjes vertelden we over het ontwerp van de parktuin door *tuinarchitect Benoît Fondu* uit Antwerpen. Toen was er nog niets om te laten zien en konden we alleen onze park-eisen meedelen:

- een toegankelijke, niet te formele tuin
- natuurlijke materialen die tegen een stootje kunnen
- we willen de parktuin zelf aan kunnen leggen

- een plek voor een klein dierenparkje
- toegankelijk voor bezoekers van bijvoorbeeld de theeschenkerij, maar wel met voldoende privacy voor de bewoners
- allerlei praktische zaken zoals parkeerplaatsen, een fietsenstalling, aan- en wegrijroutes, een plaats voor de vuilcontainers, enzovoort.

Met die wensen is de tuinarchitect aan de slag gegaan.

Op de tekening kun je zien wat dat heeft opgeleverd. Wij vinden het er in ieder geval schitterend uitzien. Een aantal onderdelen uit de schetsen hebben we inmiddels al uitgewerkt.

Bouwen gaat niet zomaar

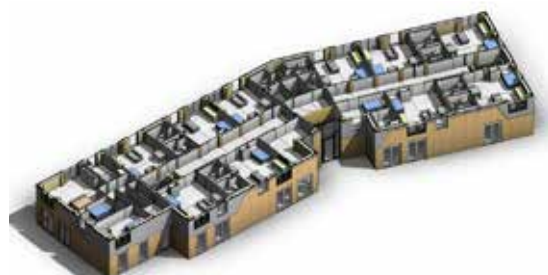
Het liefst zouden we het allemaal zo snel mogelijk vergeten. Het Kafkaïaanse gedoe om eindelijk te mogen gaan bouwen. Vergunningen, bezwaartermijnen, procedures, elkaar tegensprekende overheden of zelfs afdelingen van dezelfde overheid die het, elk vanuit hun eigen perspectief, niet eens kunnen worden. Vertragingen als het dossier ergens lang op een stapel ligt. Stikstof uit de Antwerpse Haven dat roet in het eten gooit. Aanvullende vragen en eisen waardoor we opnieuw aan de slag moeten. Een verklaring van geen bezwaar die toch niet voor groenlicht zorgt. Miscommunicatie tussen de verschillende afdelingen/overheden. Nog maar weer een inzagetermijn van zes weken. Nog een besluit van de gemeenteraad. Weer wachten. Nog een vergunning. Nog een keer zes weken. Maar dan... op 4 december 2020 – ruim 5 jaar na de start – is de vergunning een feit en mogen we gaan bouwen.

Elk nadeel heb z'n voordeel

Al die tegenslagen brengen ook weer het beste in ons en de bewoners boven. Door de stikstofperikelen moet het verkeer van de Putseweg naar Bieduinen tijdens de bouwperiode beperkt worden en daardoor moeten medewerkers aan de Putseweg parkeren. Om te voorkomen dat ze eindeloze wandelingen moeten maken, werden er allerlei mooie ideeën geopperd. Van *taxivervoer* tot *vouwfietsen* tot *paard en wagen*. Waarschijnlijk gaan we een elektrisch *golfkarretje* inzetten. Een van de bewoners is kandidaat chauffeur!

Vooruitwerken

Terwijl er ambtelijk heel hard gewerkt werd om het mogelijk te maken om te gaan bouwen, zijn we zelf natuurlijk niet op onze handen blijven zitten. We probeerden al zoveel mogelijk meters te maken. Op eigen risico en in afwachting van de vergunning, dat wel. We zorgden voor elektriciteitsleidingen en glasvezel en troffen voorbereidingen voor de aanleg van de waterleiding. In het plan van het bosonderhoud hielden we wel alvast rekening met de plaats waar de huizen komen. De mensen van Bergh Bouwsystemen waren samen met de architect al volop aan het engineeren. Daar plukken we nu de vruchten van: nu de vergunning er is, kunnen we direct aan de slag.

Een stil feestje

Op 23 november droeg de stichting Bieduinen met het afsluiten van de *erfpachtovereenkomst* de villa Bieduinen over aan de stichting Titurel. Dat is een gewone overdracht, maar het is nog zoveel meer. Het maakt de weg vrij voor het verwezenlijken van mooie eigentijdse woningen voor onze bewoners en we kunnen nu het monument in oude luister gaan herstellen. Dat wordt een prachtige plek waar onze bewoners, deelnemers en medewerkers heerlijk kunnen werken.

Door de coronamaatregelen konden we van de overdracht geen spetterend feest maken en dat is jammer, want we zijn er heel blij mee.

Lieve mensen van stichting Bieduinen, heel hartelijk dank!

Subsidie voor de villa

Om villa Bieduinen te restaureren en verbouwen is er veel geld nodig. We zijn dan ook erg blij dat we eind 2019 hiervoor subsidie kregen van de provincie Noord-Brabant. De provincie had wel een paar voorwaarden. De eerste was dat de villa eigendom zou zijn van stichting Titurel. Dat is gelukt! (zie bericht hierboven) Door alle bouwvergunningsperikelen was het nog spannend of het allemaal op tijd zou lukken. Katrien vroeg twee keer uitstel aan de provincie. De laatste deadline van de provincie lag op 1 december 2020. Net een week daarvoor – op 23 november – passeerde de akte van overdracht bij de notaris. Gelukt!

Nieuwbouw en restauratie

Voor Titurel horen nieuwbouw en het restaureren van de villa bij elkaar. Als er geen nieuwbouw zou komen, is er voor Titurel geen aanleiding om het monument te renoveren. Het zou dan namelijk niet zeker zijn dat we op het landgoed zouden kunnen blijven. Immers, er is achterstallig onderhoud aan het monument en de woonvoorziening en de werkruimten moeten echt worden verbeterd. Lukt dat niet op het landgoed, dan hadden we elders een plek moeten zoeken. We moeten eerst de woningen bouwen voor we kunnen starten met de restauratie: we hebben anders geen ruimte voor onze bewoners tijdens de bouwperiode. Het hele bouwvergunningstraject was daarom extra spannend omdat er zoveel van afhing.

Een andere voorwaarde van de provincie is dat de eerste fase van de restauratie van de villa is afgerond op 30 juni 2021. Dat gaan we niet redden. Katrien vroeg daarom uitstel aan tot 30 juni 2022. Net voor Kerst kregen we bericht dat de provincie dit uitstel toekent. We krijgen dus ruimte!

Een plan voor heel Titurel

Verbouwen, restaureren, nieuwbouwen. Het zijn altijd ingrijpende processen met veel haken en ogen. Bij Titurel waar we wonen en werken in een monumentale villa in een natuurgebied is alles in de overtreffende trap ingewikkeld.

Dat het nodig was om het monument en de werkruimten aan te pakken, was meer dan duidelijk. Er was achterstallig onderhoud en het monument en de werkruimten voldeden niet meer aan de eisen. We stelden daarom een breed *accommodatieplan* op.

Dat *accommodatieplan* kent drie fases:

- de dierenverblijven verbouwen tot werkschuur
- twee nieuwe woongebouwen bouwen. De bewoners van de villa kunnen dan in die gebouwen gaan wonen.
- als er niemand meer in de villa woont: de monumentale villa restaureren en een nieuwe ontmoetingsruimte bouwen.

Klinkt logisch, maar voor het zover is, moesten we de nodige stappen zetten om het te kunnen realiseren en financieren:

- allereerst moesten we vergunningen krijgen voor het bouwen van de woongebouwen en voor het restaureren van de villa
- daarna moesten we een erfpachtovereenkomst afsluiten inclusief recht van opstal met de stichting Bieduinen.
- vervolgens moest stichting Bieduinen de villa overdragen aan stichting Titurel
- en tot slot moesten we een financiering verkrijgen voor de bouw en renovatie.

Zomaar vier puntjes op papier, maar inmiddels weten we dat ze een jarenlange procedure vergen.

Voor een deel komt dat door de *cultuurhistorische waarde* van de villa en het landgoed. Daarnaast maakt het landgoed deel uit van een zogenaamd *Natura 2000-gebied* waarin strenge regels gelden om de natuur te beschermen. Daardoor was het onder andere lastig en moeizaam om een goede plek voor een van de woongebouwen bij de villa te vinden en moest de gemeente het bestemmingsplan wijzigen.

Maar dat is nu allemaal geregeld.

Zo, dat waren voorlopig de laatste regels over de planologische procedures. De blik gaat vooruit:

WE GAAN BOUWEN

titurel

zorgt
woont
werkt

Goede start van het nieuwe jaar !

Eindelijk. Na lang wachten ontvingen we eindelijk de bouwvergunning. Toen die binnen was, lieten we er geen gras over groeien. In januari 2021 gingen we meteen voortvarend van start. En waar begin je dan? Met de grondverzetwerkzaamheden. Een heel gaaf gevoel om eindelijk het bouwterrein te zien ontstaan – onze bewoners krijgen er geen genoeg van om te gaan kijken.

De grondverzetwerkzaamheden liepen ontzettend vlot.

We konden zelfs eerder beginnen met het betonstorten.

Ondanks dat de werkzaamheden een week stil lagen door sneeuw en ijs, lopen we meteen voor op de planning.

Veel plezier met deze bouwnieuwsbrief.

Katrien Muylaert
bestuurder

Bouwen op twee locaties

Titirel maakte plannen voor twee keer twee geschakelde huizen: een huis op het terrein **Bieduinenhof** en een huis op het terrein **De Cluse**. Met *Bergh Bouwgroep* spraken we af om de woningen – min of meer – gelijktijdig te bouwen. De bouw op **De Cluse** volgt zo'n vier weken op die van **Bieduinenhof**. De huizen zijn straks dan ook bijna op hetzelfde moment klaar.

Grondsteen

Een nieuw huis, een nieuwe woning, een plaats om te leven.

We willen de nieuwe huizen een ziel meegeven, gelijk al vanaf het allereerste moment. Iets wat onze dromen en verwachtingen voor de huizen vertaalt en verbeeldt. Een grondsteen onder het fundament van de gebouwen. Zo'n grondsteen symboliseert alle

dromen, wensen en verwachtingen die we mee willen geven voor de huizen.

Het creëren van die grondstenen was een bijzonder proces. Lukas vroeg alle bewoners, medewerkers en vrijwilligers op één of andere manier vorm te geven aan de gedachten ze bij de grondsteen hebben. Op verschillende plekken en momenten ontstonden de meest bijzondere bijdragen. De een maakte iets voor het huis op **Bieduinenhof** of juist voor het huis op **De Cluse**. Veel mensen leverden een bijdrage voor beide woningen. Uiteindelijk verzamelden we alle tekeningen, symbolen uit de natuur, gedichten, knutsel- en kunstwerken. Samen vormden ze de grondsteen: een samensmelting van vele dromen, wensen en verwachtingen.

Op vrijdag 5 maart was er een mooie ceremonie op de bouwplaats op **Bieduinenhof**. In het hart van het toekomstige huis plaatsen we de grondsteen. Op donderdag 11 maart plaatsen we in zo'n zelfde ceremonie de grondsteen in het hart van waar de grote hal komt in het huis op **De Cluse**.

Onze bewoners helpen mee

Bijdragen aan het bouwen van je huis maakt dat het je eigen huis, je thuis wordt.

Als dat kan, helpen onze bewoners mee aan het bouwen van hun huis. Samen met de mannen van *Bergh Bouwgroep* kijken we naar klussen die zij kunnen oppakken. Dat kunnen allerlei hand- en spandiensten zijn, zoals het opruimen van de bouwsite, het wegschrapen van restanten puurzaam, het mee in elkaar zetten van kruisconstructies. De werkmannen hebben er plezier in met onze bewoners te werken, regelmatig zetten ze bewoners – na een korte instructie – mee aan het werk. Het geeft aan beide kanten werkplezier en voldoening. Onze bewoners hielpen mee met het plaatsen van de hekken rond het bouwterrein.

Ook het schilderen en gebruiksklaar maken van planken voor de randbeveiliging van de bouw was een kolfje naar hun hand.

Op de verdieping timmerden ze met die planken een balustrade zodat de werkmannen veilig kunnen werken (en niet vallen).

De eerste kolom

Op 1 april 2021 plaatsten we de eerste kolom op de fundering. Dat is echt het moment dat de bouw *van de grond komt*.

Een grote viering zat er door de coronamaatregelen niet in – we stuurden familie en betrokkenen een uitnodiging met een knipoog: **Geen Uitnodiging** stond er met grote letters op de feestelijke aankondiging van deze mooie mijlpaal.

Gelukkig weten we bij Titurel zelf ook wel een feestje te bouwen. In een mooie voorstelling lieten acteur Bas en onze eigen Marleen toch vele belangrijke mensen op bezoek komen. Op het toneel dan wel te verstaan. Bas en Marleen zetten mevrouw van Mierlo, de stichtster van zorg op het landgoed, levensecht op de planken. Dat deden ze ook met de burgemeester, de mevrouw van de provincie, de vrienden en de huisvrienden van Titurel. Iedereen nam de moeite om mooie, warme woorden te spreken over de bewoners en de bouw op Titurel.

Na de toespraken was er een miniorgel. Iedereen die wilde, mocht aan het orgeltje draaien en muziek maken. We sloten af met een heerlijk gebakje en champagne.

We weten dat veel van jullie graag bij dit feestje hadden willen zijn. Dat wilden wij ook: we misten jullie aanwezigheid! Maar... we maakten een leuke film van deze mooie mijlpaal. Zo kunnen jullie het feestje toch nog een beetje – maar dan anders – meevieren. <https://youtu.be/1XoZrhzWGSU>

Er verrijst een gebouw

Na het plaatsen van de eerste kolom ging het snel. Er volgde een heel *parcours* aan kolommen. Zij vormen de letterlijke ondersteuning waarop de tussenvloer ligt. De eerste verdieping is inmiddels een feit. Ook op deze verdieping werden kolommen geplaatst, die de tweede tussenvloer stutten. Op de zo ontstane tweede verdieping komt de zolder. Op zolder komen de installaties die nodig zijn in het gebouw zoals de verwarming, warmwatervoorziening en ventilatie. Intussen is het gebouw al dicht! En dat alles in amper vier weken!

We voelen de energie!

Nu er zoveel vaart in de bouw zit, maken we ook vaart met alle plannen die horen bij de verhuizing. Natuurlijk hebben we hiervoor al heel wat stappen gezet in de voorbereidingen van de huizen. Al in 2020 spraken we met bewoners en hun netwerk over de woonwensen. Alle ideeën konden langzaam groeien.

Nu, in het voorjaar van 2021, maken we die ideeën concreet. Bewoners weten waar ze gaan wonen:
op Lohengrin » bij het dorps hart van Hoogerheide,
op Bieduinenhof » in een meer individuele setting of
op De Cluse » in de geborgenheid en de rust van het bos.

Ook de medewerkers spraken hun voorkeur uit voor hun nieuwe werkplek. In het vervolg van deze lente en zomer maken bewoners en medewerkers plannen voor de inrichting van hun eigen huis en woonplek. Dat geeft energie 😊!

Vooruitzichten

De bouw loopt soepel. Het zit ons mee! De oplevering van de huizen gebeurt in het najaar. Dat is zeker. Natuurlijk moet er na de oplevering ook nog van alles gebeuren. We voeren immers een aantal klussen zelf uit, dat levert een mooie besparing op. En dus is er na de oplevering nog genoeg te doen: het plaatsen van de keukenblokjes, schilderwerk, het ophangen van kastjes, enzovoort. We hebben er zin in om dit aan te pakken! We verwachten ruim voor Kerst de verhuizing rond te hebben.

De golfkartaxi

Om te mogen bouwen, moeten we de uitstoot van stikstof en fijnstof zo laag mogelijk houden. Medewerkers moeten daarom langs de Putseweg parkeren. Om te voorkomen dat ze moe op het werk aankomen als ze heel de oprijlaan af moeten lopen, is er een razendsnelle taxidienst opgezet met een comfortabele golfkar. De medewerkers worden door Miquell, en als hij er niet is door Bob, als een vorst naar het monument gebracht. Ook op die manier dragen bewoners een steentje bij aan de bouw en aan het milieu!

Chasin' the sunset

Wat zijn we trots en vereerd met het initiatief *Chasin' the Sunset*. Oud-wereldkampioen wielrennen *Adrie van der Poel* en *Jan Prop*, bestuurslid van de *stichting Grote Prijs Adrie van der Poel* gaan in juni een bucketlist-fietsevent voor fanatieke wielrenners ondernemen.

In drie dagen gaan ze 900 km fietsen – een evenement waarmee ze geld inzamelen voor... Titurel!

De *stichting Grote Prijs Adrie van der Poel* organiseert ieder jaar in Hoogerheide de finale van de wereldbeker veldrijden. Sinds 2018 organiseren ze in juni ook het evenement *Uniek Sporten*. Onze bewoners namen aan elk *Uniek Sporten*-evenement enthousiast deel. Ze waren er telkens met een grote groep bij. Vorig jaar kon het evenement door de pandemie niet doorgaan en ook dit jaar zit het er helaas niet in. Als alternatief bedachten organisatoren *Jan Prop* en *Adrie van der Poel* het wielerevent *Chasin' the Sunset*.

Stoempen

Jan en Adrie stappen in Kapellen, België op de fiets en rijden 24, 25 en 26 juni in drie loodzware etappes van ongeveer 300 km, naar Saint-Léonard-de-Noblat in hartje Frankrijk. Iedere etappe moet voor zonsondergang voltooid zijn. Dat betekent echt heel de dag op de pedalen stoempen. In Saint-Léonard-de-Noblat woonde de – in 2019 overleden – populaire wielerevende Raymond Poulidor. Poulidor was de schoonvader van Adrie van der Poel.

Jan Prop werkt bij de gemeente Woensdrecht. Hij vormt een duo met fietsmaatje Huub Kools. Kools was profwielrenner en werkt na het beëindigen van zijn wielercarrière bij *Fristads Workwear* in Breda. *Fristads Workwear* is sponsor van dit prachtige evenement. Een andere GP-sponsor is *Kalas Benelux*. Zij ontwerpen de shirts voor *Uniek Sporten*. Voor *Chasing the Sunset* tekenden zij voor de tenues van de wielrenners. Het bedrijf *Toyo Tires* voorziet de mannen van veilige helmen.

Beide GP-bestuurders zamelen met hun uitputtingslag geld in voor de bouwplannen van Titurel. Ook wij besteden hier de komende maanden aandacht aan en zetten er activiteiten voor op. Daar hebben we ontzettend veel zin in!

Zelf bijdragen aan *Chasin' the Sunset*

Chasin' the Sunset is een uitputtingslag. In drie dagen en over 900 kilometer maken de renners 8.000 hoogtemeters. Jij kunt op een veel relaxtere manier bijdragen aan *Chasin' the sunset*. Druk gewoon op de donatieknop. Dat kost je geen zweet en wij zijn er reuzeblij mee.

<http://gpadvandervoel.nl/chasin-the-sunset/doneren-tbv-chasin-the-sunset/>

De Cluse

Bieduinenhof

Waar staan we nu?

Begin mei starten we met de opbouw vanaf de fundering van **De Cluse**. 3 Mei was de aftrap: de eerste kolom werd geplaatst. Ook de werkzaamheden aan **Bieduinenhof** gaan gewoon verder. We zijn nu bezig met de installaties in het huis op **Bieduinenhof**. Leuk om te weten: overal rond de bouwsite hangen camera's die elke tien minuten een foto maken van de bouw. Straks maken we met al die beelden een filmpje van de bouw van de woningen – in versneld tempo. Dat wordt erg gaaf!

Het monument

Ook de plannen voor de restauratie en verbouwing van het monument lopen. De verdere uitwerking van de engineering voor het monument is volop bezig. We verwachten dat we in januari 2022 starten met de werkzaamheden aan het monument.

Werkzaamheden in vogelvlucht

En zo snel gaat het...

De Cluse

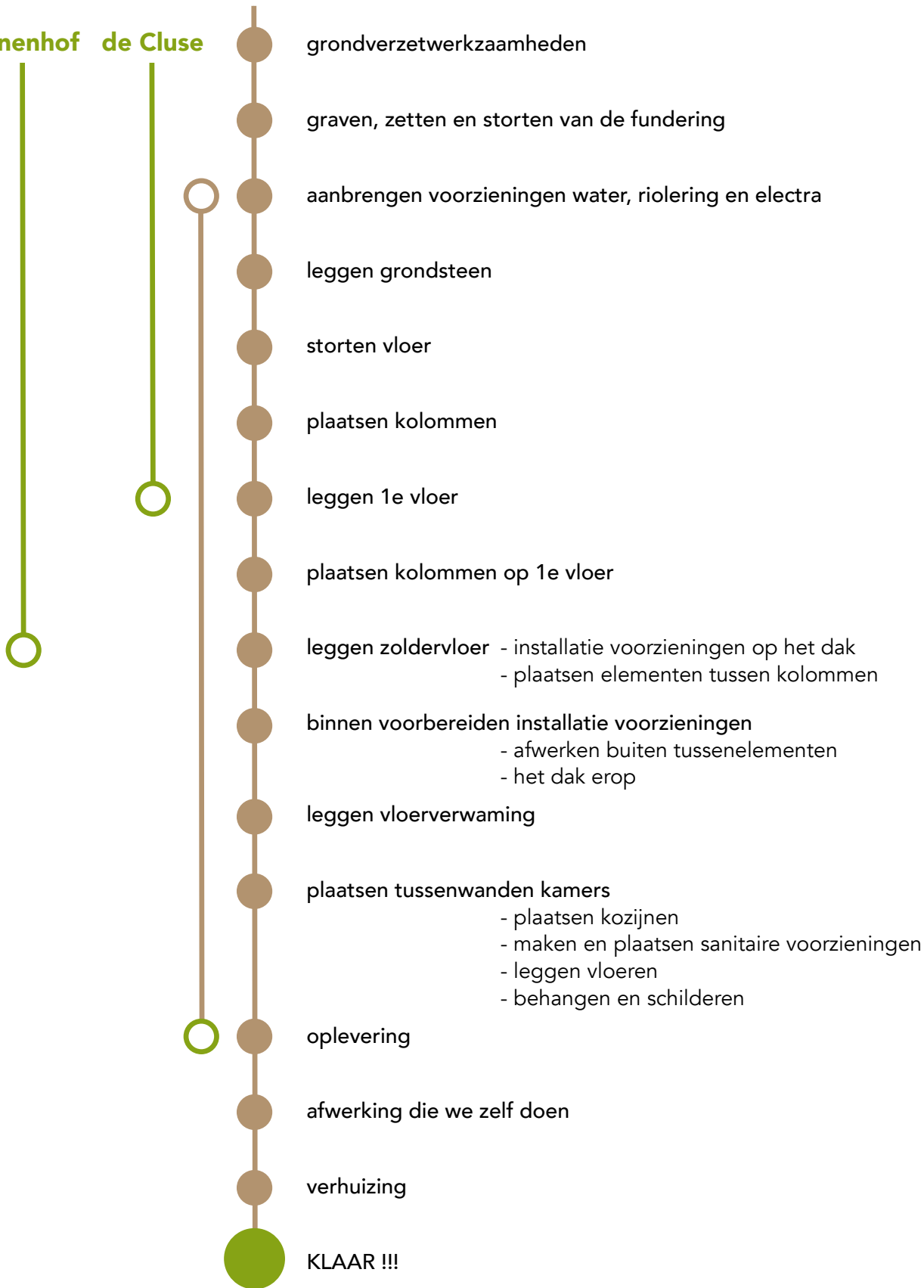

Werkzaamheden in vogelvlucht

Bieduinenhof

de Cluse

'een heel groot dank je wel voor iedereen!'

Bieduinenhof

Wat gaat het hard! '2021 wordt het jaar om te bouwen', schreef ik in januari. Nu, aan het einde van het jaar, zien we de resultaten van al dat bouwen, al dat meewerken, al dat meedenken. Wat is er veel gedaan!! Iedere dag kreeg Bieduinenhof meer vorm, naderden we de afronding van de Cluse.

En nu, begin november, is iedereen verhuisd naar Bieduinenhof en volgende week trekken de bewoners van de Cluse in hun nieuwe huis!

Daarvoor is een heel groot dankjewel op z'n plaats voor iedereen die heeft meegebouwd, meegedacht en meegeleefd. Op welke manier dan ook.

In deze bouwnieuwsbrief kijken we terug op het afgelopen bouwjaar en kijken we vooruit.

Want na de nieuwbouw staat natuurlijk ook de renovatie van de villa op de agenda.

Veel plezier met deze bouwnieuwsbrief.

Katrien Muylaert
bestuurder

Bieduinenhof

Hoe mooi was het om Bieduinenhof te zien groeien! De eerste grote mijlpaal was het bereiken van het hoogste punt op 31 mei. Daarna volgde de buitenkant van het huis. Gave beplating aan de gevel. Wat ziet het er stoer en mooi uit! Het past helemaal bij het 'bos'-gevoel van Titurel.

In het huis ligt overal vloerverwarming.

In juli startten we met de 'afbouw' van de woning.

De keuken komt in de leef-woonkamerhoek.

De kozijnen en de deuren werden geplaatst, in de badkamers kwamen tegels tegen de muur.

Ook in deze fase zochten we de samenwerking met de bouwploeg. En zeg nu zelf: hoe leuk is het om je eigen badkamer te tegelen? Bob zag de vakmannen bezig en ging dan zelf enthousiast aan de slag!

Onze bewoners genoten van de zomervakantie. Maar vooral keken ze uit naar wat daarna komt: aan de slag gaan in hun eigen huis. Opeens kwam dat met rasse schreden dichterbij.

Moodboards

Eerst maakten ze moodboards: hoe gaan de gemeenschappelijke ruimten eruit zien, wat vinden we mooi en gezellig?

Met woonbladen, schaar en lijm kwamen de leukste ideeën op het witte canvas. Ook de bewoners van de Cluse en hun netwerk leefden zich creatief uit en maakten een mooi canvas met hun wensen en verwachtingen. Mooie warme oker- en aardetinten voorbij, makkelijke en comfortabele stoelen, gezelligheid.

Bouwwak? Niet voor de bewoners van Titurel

Net voor de bouwvakantie, op maandag drie augustus, werd de woning Bieduinenhof opgeleverd. Onze bewoners genoten nog van hun laatste week zomervakantie. Een week later, toen de reguliere bouwvak startte, begon voor hen het echte werk. In elke kamer zit een (kleine) keukenunit. We schilderden de muren van de kamers en het houtwerk kreeg twee lagen whitewash.

Hadden we het whitewashen van de plinten al genoemd?

Genoeg werk! We zijn blij met alle helpende handen.

Er zijn superouders die hielpen bij de kamer van hun eigen kind, en daarna ook de schouders zetten onder klussen voor andere bewoners. Hulde! Ook begeleiders bleken schilders- en stylingkwaliteiten te hebben. Voor de woonkamer met de gezamenlijke keuken kochten we allerlei praktische zaken.

De enorme zithoekbank stond er al in september, 'plek zat' voor een gezellige avond.

Intussen bij de Cluse

Drie mei was de aftrap van de bouw van de Cluse en werd de eerste kolom geplaatst.

De werkzaamheden verliepen ontzettend vlot. We hadden natuurlijk al ervaring met Bieduinenhof, maar bij de Cluse ging het zo mogelijk nog soepeler. Al op tien juni bereikten we op de Cluse het hoogste punt.

Dat was het perfecte moment voor een feestje en een welgemeend 'dankjewel' aan de werkmannen van Bergh Bouwgroep! Wat werkten zij hard. Het was een genot om met hen samen te werken!

Onder de tent van Titurel, lekker in de buitenlucht en met een stralende lentezon, genoten we gezamenlijk van een heerlijke lunch. Na de lunch werden de mouwen weer opgerold om – in een goed tempo – verder te werken.

Vormgeven aan de droom

Het inrichten van de Cluse begint bij een droom. Wat zijn de wensen, wat mag er zeker niet ontbreken? Net als bij Bieduinenhof voelde je hier ook de inrichtingkoorts toenemen. Nog voor de oplevering konden we proefzitten op de nieuwe stoelen en de kleurstalen bewonderen. Stel je eens voor dat het er zo en zo uit gaat zien... Zo kreeg de woning bij de Cluse steeds meer vorm.

Verhuizen

Begin september maakten we voor Bieduinenhof een praktisch verhuisboekje met daarin de verwachte verhuisactiviteiten.

Omdat ook de bewoners die naar de Cluse verhuizen op hete kolen zaten, maakten we ook meteen hun verhuisboekje.

In die spannende verhuistijd, geeft zo'n verhuisboekje houvast voor wat komen gaat.

Al voor 11 oktober verhuisden enkele bewoners naar hun nieuwe huis in Bieduinenhof.

En dan wordt het 11 oktober: De dag van de verhuizing van de bewoners naar Bieduinenhof. De bewoners die al eerder hun intrek namen, waren 'extra handen' voor de bewoners die later over gingen.

Vrijdag 15 oktober was iedereen over. Het echte settelen en je thuis gaan voelen, kon beginnen.

De Cluse

Oplevering de Cluse

Op 6 oktober, toen op Bieduinenhof de verhuisspanning steeg, werd de Cluse opgeleverd.

Nu konden we ook hier los met verf, whitewash, inrichting en de laatste klusjes. Het is best veel werk, maar wat wordt het mooi! De verhuizing van de bewoners die naar de Cluse gaan, staat gepland voor de week van 8 november. Deze laatste week zetten we nog de laatste puntjes op de i.

De toekomst van de monumentale villa

De afronding van de bouw van Bieduinenhof en de Cluse betekent niet dat we nu klaar zijn. Er loopt nog een belangrijk traject: de ontwikkeling van villa Bieduinen.

Bij de restauratie van zo'n monument komt het heel nauw wat je wel en niet aanpakt. En hoe je dat doet. We laten daarom de monumentenwacht kritisch meekijken met onze plannen. Natuurlijk staan we open voor alternatieve oplossingen van deze deskundigen.

Helaas zijn de mogelijkheden beperkt voor een monument en kunnen we niet alle maatregelen die we zouden willen nemen in het kader van duurzaamheid ook echt nemen.

Zo is het bijvoorbeeld niet mogelijk om over te gaan op lage-temperatuurverwarming (we hebben dus nog steeds gas nodig...!).

Een ruime ontmoetingsruimte

In het eerste ontwerp was de ontmoetingsruimte wat aan de kleine kant. We hebben immers best wat ruimte nodig. Reken maar uit: we groeien door naar zo'n 50 bewoners, er zijn nog meer deelnemers aan de werkgebeden. En met ruim 50 medewerkers en natuurlijk de ouders en het netwerk van de bewoners kom je al heel dicht in de buurt van de 200. In het nieuwe ontwerp heeft de zaal daarom een capaciteit van zo'n 200 personen!

Wonen in de villa

Eigenlijk is de villa altijd bewoond geweest. Eerst door de bouwer en eerste eigenaar: de Antwerpse familie Servais. Later door de zieken en bejaarden die er jarenlang verbleven. En nu al bijna 25 jaar wonen de bewoners van Titurel er. Door de nieuwbouw van Bieduinenhof en de Cluse en de verhuizing van de bewoners daar naartoe, zou de villa 'onbewoond' worden. We willen onze villa liever niet leeg laten staan in het bos – zo'n monument blijft natuurlijk kwetsbaar. Daarom komt er een conciërgewoning in de villa.

Een vleermuisvergunning

Voor de restauratie van het monument is de vergunning al lang rond, nog voor de bouwvergunning van de huizen. Maar we mogen pas starten als we toestemming hebben van de omgevingsdienst. Het gaat nu eens niet om stikstofproblemen, maar om een ontheffing van de wet natuurbescherming: onder het dak van het monument wonen namelijk dwergvleermuizen. Dat bleek uit een eerder zogenaamd 'soortenonderzoek'. Helaas was de geldigheid van dat soortenonderzoek inmiddels verlopen. In april van dit jaar dienden we de nieuwe aanvraag in, in de verwachting dat dat wel op tijd zou zijn...

dwergvleermuis

Nu zijn we intussen aardig gewend aan wat spanning en aan het oefenen van geduld. Ook nu moesten we wachten op wat komen zou. Waren we te laat met onze aanvraag bij de Omgevingsdienst? Nee, beslist niet. Maar het was druk bij de Omgevingsdienst en Corona zorgde ongetwijfeld voor nog meer vertraging. Alles bij elkaar werd onze aanvraag pas in september in behandeling genomen. Die late behandeling maakte het extra spannend omdat we tegen een deadline aanlopen: Vóór 1 juni 2022 moet de eerste fase van de restauratiewerken afgerond zijn om in aanmerking te komen voor de toegezegde subsidie van de provincie.

Na het aanleveren van diverse extra onderzoeksrapporten en een zenuwslopende 'afwachtijd', kwam 18 oktober het verlossende bericht: we krijgen de noodzakelijke ontheffing op de Wet natuurbescherming voor de herontwikkeling van Landgoed Bieduinen. Hoera!

Op 26 oktober – nog net op tijd voor de kou invalt en de wettelijke termijn (31 oktober) verloopt – maakten we de toegang voor het winterverblijf van de vleermuizen dicht. Na een laatste controle of er inderdaad geen vleermuizen meer in het monument verblijven, is de weg vrij om te starten met de restauratie.

Werkzaamheden in vogelvlucht

- grondverzetwerkzaamheden ●
- leggen grondsteen ●
- onder fundering
voorzieningen voor water, riolering en electra ●
- storten fundering ●
- schotten voor kolommen plaatsen ●
- plaatsen tussenvloer ●
- plaatsen kolommen ●
- plaatsen zolderverdieping ●
- installatievoorzieningen op het dak ●
- plaatsen tussenelementen tussen kolommen ●
- dichtmaken muren ●
- plaatsen kozijnen ●
- dak erop ●
- oplevering ●
- afwerken ●
- verhuizing **KLAAR!** ●
- leegruimen villa ●
- strippen villa ●
- renovatie villa ●

Hoe nu verder...

Als in november alle bewoners verhuisd zijn, maken we in december het monument zoveel mogelijk leeg. Dat is nog een hele klus want er is veel te ruimen. Daarna beginnen we met strippen zodat we in januari met het nieuwe grote werk kunnen beginnen. We houden jullie op de hoogte!

